

**ARBITRAŽNA I
MEDIJACIJSKA
PRAVILA**

Bečka pravila i Bečka medijacijska pravila iz 2021.

Izdavač: Austrijska savezna privredna komora
 Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Beč

Prevod: Stefan Jovanović

Među više jezika na koje su Arbitražna pravila i Medijacijska pravila VIAC-a prevedena, jedine službene verzije su na engleskom i nemačkom jeziku.

Arbitražna i Medijacijska pravila VIAC-a iz 2021.

Drugo izdanje (novembar 2021)

ARBITRAŽNA PRAVILA

Bečka pravila | na snazi od 1. jula 2021. godine

MEDIJACIJSKA PRAVILA

Bečka medijacijska pravila | na snazi od 1. jula 2021. godine

Sadržaj

1. deo VIAC ARBITRAŽNA PRAVILA

OPŠTE ODREDBE

Član 1	VIAC I MERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA.....	10
Član 2	PRESEDNIŠTVO	11
Član 3	SAVETODAVNI ODBOR	12
Član 4	GENERALNI SEKRETAR, ZAMENIK GENERALNOG SEKRETARA I SEKRETARIJAT	12
Član 5	JEZICI KORESPONDENCIJE	13
Član 6	DEFINICIJE	13

POKRETANJE ARBITRAŽE

Član 7	TUŽBA	14
Član 8	ODGOVOR NA TUŽBU	15
Član 9	PROTIVTUŽBA.....	15
Član 10	REGISTRACIONA TAKSA.....	16
Član 11	DOSTAVLJANJE SPISA	16
Član 12	PISMENA KOMUNIKACIJA, VREMENSKI ROKOVI I UNIŠTAVANJE SPISA.....	17
Član 13	ZASTUPNICI	18
Član 13a	FINANSIRANJE OD STRANE TREĆIH LICA	18

PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA I SPAJANJE POSTUPAKA

Član 14	PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA.....	18
Član 15	SPAJANJE POSTUPAKA	19

ARBITRAŽNI TRIBUNAL

Član 16	OPŠTE ODREDBE	20
Član 17	KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA.....	21
Član 18	KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA U VIŠESTRANAČKIM ARBITRAŽAMA.....	22
Član 19	POTVRDA NOMINOVANOG ARBITRA.....	22
Član 20	IZUZEĆE ARBITRA.....	23
Član 21	PREVREMENI PRESTANAK MANDATA ARBITRA.....	24
Član 22	EFEKTI PREVREMENOG PRESTANKA MANDATA ARBITRA.....	24

IZUZEĆE VEŠTAKA

Član 23	IZUZEĆE VEŠTAKA	25
---------	-----------------------	----

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG TRIBUNALA

Član 24	NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG TRIBUNALA	26
---------	--	----

POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM TRIBUNALOM

Član 25	MESTO ARBITRAŽE	26
Član 26	JEZIK POSTUPKA	27
Član 27	MERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR	27
Član 28	VOĐENJE ARBITRAŽE	27
Član 29	UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA	28
Član 30	USMENA RASPRAVA	28
Član 31	OBAVEZA PRIGOVARANJA	28
Član 32	ZAKLJUČENJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA I VREMENSKI OKVIR ZA DONOŠENJE ODLUKE	29
Član 33	PRIVREMENE MERE I MERE OBEZBEĐENJA / OBEZBEĐENJE TROŠKOVA	29
Član 34	NAČINI OKONČANJA POSTUPKA	30
Član 35	ODLUKE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA	31
Član 36	ARBITRAŽNA ODLUKA	31
Član 37	ODLUKA O PORAVNANJU I ZABELEŽENO PORAVNANJE	32
Član 38	ODLUKA O TROŠKOVIMA	33
Član 39	ISPRAVKA, TUMAČENJE I DOPUNA ARBITRAŽNE ODLUKE	33
Član 40	VRAĆANJE POSTUPKA ARBITRAŽNOM TRIBUNALU	34
Član 41	OBJAVLJIVANJE ODLUKE	34

TROŠKOVI

Član 42	PREDUJAM TROŠKOVA	35
Član 43	PREDUJAM ZA DODATNE TROŠKOVE POSTUPKA	37
Član 44	SASTAV I OBRAČUN TROŠKOVA POSTUPKA	37

OSTALE ODREDBE

Član 45	UBRZANI POSTUPAK	40
Član 46	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI I ODRICANJE OD IMUNITETA	41
Član 47	PRELAZNA ODREDBA	41

2. deo VIAC MEDIJACIJSKA PRAVILA

Član 1	VIAC I MERODAVNA VERZIJA BEČKIH MEDIJACIJSKIH PRAVILA.....	44
Član 2	DEFINICIJE	45
Član 3	POKRETANJE POSTUPKA	46
Član 4	REGISTRACIONA TAKSA.....	47
Član 5	MESTO ODRŽAVANJA SASTANAKA	47
Član 6	JEZIK POSTUPKA	47
Član 7	IMENOVANJE MEDIJATORA.....	48
Član 8	PREDUJAM TROŠKOVA I TROŠKOVI	49
Član 9	VOĐENJE POSTUPKA.....	50
Član 10	PARALELNI POSTUPCI.....	51
Član 11	OKONČANJE POSTUPKA	52
Član 12	POVERLJIVOST, PRIHVATLJIVOST DOKAZA I NAKNADNO ZASTUPANJE.....	52
Član 13	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI.....	53
Član 14	PRELAZNE ODREDBE	53

3. deo ANEKSI ARBITRAŽNIH I MEDIJACIJSKIH PRAVILA

ANEKS 1	MODEL KLAUZULA	56
ANEKS 2	INTERNA PRAVILA PREDSEDNIŠTVA	61
ANEKS 3	TARIFA	62
ANEKS 4	VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA	64
ANEKS 5	VIAC KAO ADMINISTRATIVNI ORGAN	67
ANEKS 6	DOPUNSKA PRAVILA ZA SPOROVE KOJI SE ODOSE NA NASLEĐIVANJE	70

VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC VIAC

Deo 1

VIAC ARBITRAŽNA PRAVILA

Bečka pravila | na snazi od 1. jula 2021. godine

OPŠTE ODREDBE

VIAC I MERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA

Član 1

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) je Stalna međunarodna arbitražna institucija Savezne privredne komore Austrije¹. VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže kao i postupke u skladu sa drugim alternativnim metodama rešavanja sporova, ako su se stranke sporazumele o primeni VIAC Arbitražnih pravila („Bečka pravila“), VIAC Medijacijskih pravila („Bečka medijacijska pravila“), Pravila VIAC-a o investicionoj arbitraži („Bečka pravila o investicionoj arbitraži“), Pravila VIAC-a o investicionoj medijaciji („Bečka pravila o investicionoj medijaciji“); ili je na drugačiji način ugovoreno ili predviđeno da VIAC treba da služi kao administrirajuća institucija.

(2) Ako se stranke nisu sporazumele drugačije, primenjivaće se ona verzija Bečkih pravila koja je na snazi u vreme pokretanja arbitražnog postupka (član 7 stav 1) ukoliko su se stranke, pre ili posle nastanka spora, sporazumele da se spor rešava prema Bečkim pravilima.

(3) Predsedništvo može odbiti administriranje postupka ukoliko arbitražni sporazum suštinski odstupa od Bečkih pravila i nije u skladu sa njima.

¹ U skladu sa članom 139 stav 2 Saveznog statuta o privrednim komorama iz 1998. godine (“Wirtschaftskammergesetz 1998”), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 sa izmenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

PREDSEDNIŠTVO

Član 2

- (1) Predsedništvo VIAC-a se sastoji od najmanje pet članova. Članove Predsedništva na period od pet godina bira Prošireni predsedavajući komitet Savezne privredne komore Austrije po preporuci Predsednika VIAC-a. Članovi mogu biti imenovani u uzastopnim mandatima.
- (2) Članovi Predsedništva između sebe biraju Predsednika i do dva Potpredsednika. U slučaju da je Predsednik sprečen da ispunjava svoje dužnosti, te dužnosti preuzima Potpredsednik u skladu sa Internim pravilima Predsedništva (Aneks 2).
- (3) Članovi Predsedništva, koji jesu ili su u bilo kom svojstvu bili uključeni u arbitražu administriranu od strane VIAC-a, ne mogu biti prisutni ili učestvovati na bilo koji način u razmatranjima ili odlukama koje se odnose na te postupke. Ovo neće uticati na kvorum za odlučivanje.
- (4) Članovi Predsedništva obavljaju svoje dužnosti po svom najboljem znanju i sposobnostima i u obavljanju svojih dužnosti biće nezavisni i neće biti obavezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni da čuvaju poverljivost svih informacija dobijenih tokom obavljanja svojih dužnosti.
- (5) Predsedništvo može doneti i izmeniti svoja Interna pravila (Aneks 2).

SAVETODAVNI ODBOR

Član 3

Predsedništvo može osnovati Savetodavne odbore koji pomažu Predsedništvu u savetodavnom svojstvu. Savetodavni odbori se sastoje od stručnjaka za arbitražu i/ili medijaciju koje pozove Predsedništvo.

GENERALNI SEKRETAR, ZAMENIK GENERALNOG SEKRETARA I SEKRETARIJAT

Član 4

(1) Po preporuci Predsedništva VIAC-a, Prošireni predsedavajući komitet Savezne privredne komore Austrije imenuje Generalnog sekretara i Zamenika generalnog sekretara VIAC-a na period od pet godina. Generalni sekretar i Zamenik generalnog sekretara mogu biti imenovani u uzastopnim mandatima. Po isteku perioda na koji su imenovani, ako nije izvršeno ponovno imenovanje, Generalni sekretar i Zamenik generalnog sekretara ostaju na funkciji dok se ne izvrši novo imenovanje.

(2) Sekretarijat upravlja administrativnim poslovima VIAC-a pod rukovodstvom Generalnog sekretara i Zamenika generalnog sekretara, osim pitanjima koja su rezervisana za Predsedništvo. Ako je imenovan Zamenik generalnog sekretara, on može doneti odluke koje ulaze u nadležnost Generalnog sekretara ukoliko je Generalni sekretar u nemogućnosti da izvršava svoje obaveze ili po ovlašćenju Generalnog sekretara.

(3) Članovi Sekretarijata, koji jesu ili su bili u bilo kom svojstvu uključeni u arbitražu administriranu od strane VIAC-a, ne mogu biti prisutni ili učestvovati u razmatranjima i odlukama koje se odnose na te postupke.

(4) Generalni sekretar i Zamenik generalnog sekretara obavljaju svoje dužnosti po svom najboljem znanju i sposobnostima i u obavljanju svojih dužnosti biće nezavisni i neće biti obavezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni da čuvaju poverljivost svih informacija koje su dobili tokom obavljanja svojih dužnosti.

(5) Ukoliko Generalni sekretar i Zamenik generalnog sekretara postanu nesposobni da obavljaju svoje dužnosti, članovi Predsedništva biraju između sebe člana koji će izvršavati odgovarajuće dužnosti. Sve dok imenovani član služi kao Generalni sekretar, članstvo imenovanog u Predsedništvu se suspenduje.

JEZICI KORESPONDENCIJE

Član 5

Korespondencija stranaka sa Predsedništvom i Sekretarijatom odvija se na nemačkom ili engleskom jeziku.

DEFINICIJE

Član 6

(1) U Bečkim pravilima

- 1.1. **stranka** ili **stranke** se odnosi na jednog ili više tužilaca, tuženih ili na jednu ili više trećih strana pridruženih arbitraži u tužbi;
- 1.2. **tužilac** se odnosi na jednog ili više tužilaca;
- 1.3. **tuženi** se odnosi na jednog ili više tuženih;
- 1.4. **treće lice** se odnosi na jedno ili više trećih lica koje nije ni tužilac ni tuženi u arbitraži koja je u toku i čije je pridruživanje toj arbitraži zatraženo;
- 1.5. **arbitražni tribunal** se odnosi na arbitra pojedinca ili veće od tri arbitra;
- 1.6. **arbitar** se odnosi na jednog ili više arbitara;
- 1.7. **koarbitar** se odnosi na bilo kog člana arbitražnog veća osim predsednika;
- 1.8. **odluka** se odnosi na bilo koju konačnu, delimičnu ili međuodluku;
- 1.9. **finansiranje od strane trećih lica** se odnosi na bilo koji sporazum zaključen sa fizičkim ili pravnim licem koje nije stranka u postupku ili zastupnik stranke (član 13), radi finansiranja ili obezbeđivanja bilo koje druge materijalne podrške stranci, direktno ili indirektno finansirajući deo ili sve troškove postupka ili kroz donaciju ili grant, ili u zamenu za naknadu ili nadoknadu koja u potpunosti ili delimično zavisi od ishoda postupka.*)

*) Izraz „ili u zamenu za bilo kakvu uplatu premije“ je obrisana sa retroaktivnim dejstvom od 1. jula 2021 radi ispravke uredničke greške.

(2) U meri u kojoj se termini korišćeni u Bečkim pravilima odnose na fizička lica, izabrani oblik će se primenjivati na sve rodove. U praksi, termini u ovim pravilima će se koristiti na način koji je specifičan za određeni rod.

(3) Upućivanje na „članove“ bez daljih podrobnosti odnosi se na odgovarajuće članove Bečkih pravila.

POKRETANJE ARBITRAŽE

TUŽBA

Član 7

(1) Arbitražni postupak se pokreće podnošenjem tužbe. Postupak je pokrenut onog dana kada Sekretarijat VIAC-a ili Regionalna privredna komora Austrije tužbu primi u štampanoj formi ili elektronskoj formi (član 12 stav 1); od tog trenutka teče postupak. Sekretarijat obaveštava ostale stranke o prijemu tužbe.

(2) Tužba sadrži sledeće informacije:

2.1. puna imena, adrese, uključujući elektronske mejl adrese, i ostale kontakt detalje stranaka i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2. činjenično stanje i konkretan tužbeni zahtev;

2.3. novčanu vrednost svakog pojedinačnog zahteva u vreme podnošenja tužbe ako tužbeni zahtev nije isključivo vezan za opredeljene novčane sume;

2.4. pojedinosti oko broja arbitara u skladu sa članom 17;

2.5. nominaciju jednog arbitra ukoliko o sporu odlučuje arbitražno veće od tri arbitra, ili zahtev da taj arbitar bude imenovan od strane Predsedništva; i

2.6. pojedinosti oko arbitražnog sporazuma i njegove sadržine.

(3) Ukoliko tužba nije u skladu sa stavom 2 ovog člana, ili ako primerak tužbe ili prilozi nedostaju (član 12 stav 1), Generalni sekretar može zahtevati da tužilac ispravi nedostatak u roku koji odredi Generalni sekretar. Ako tužilac postupi po nalogu za otklanjanje nedostatka u ostavljenom roku, smatraće se da je tužba podneta na dan kada je prvi put primljena. Ako tužilac ne postupi po nalogu za otklanjanje nedostatka u ostavljenom roku, Generalni sekretar može proglasiti postupak okončanim (član 34 stav 3). Ovo ne sprečava tužioca da kasnije uloži iste zahteve u drugom postupku.

(4) Generalni sekretar dostavlja tužbu tuženom ako nije izdat nalog za ispravljanje nedostatka u skladu sa stavom 3 ovog člana ili ako je tužilac postupio po tom nalogu.

ODGOVOR NA TUŽBU

Član 8

(1) Generalni sekretar traži od tuženog da Sekretarijatu dostavi odgovor na tužbu (član 12 stav 3) u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

(2) Odgovor na tužbu sadrži sledeće informacije:

2.1. puna imena, adrese, uključujući elektronske mejl adrese, i ostale kontakt detalje tuženog i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2. izjašnjenje na tužbeni zahtev i na činjenično stanje na kojem je zasnovana tužba, kao i konkretni zahtevi tuženog;

2.3. pojedinosti oko broja arbitara u skladu sa članom 17;

2.4. nominaciju jednog arbitra ukoliko o sporu odlučuje arbitražno veće od tri arbitra, ili zahtev da taj arbitar bude imenovan od strane Predsedništva.

PROTIVTUŽBA

Član 9

(1) Zahtevi tuženog prema tužiocu mogu biti istaknuti u obliku protivtužbe u istom postupku.

(2) Članovi 7, 10 i 11 se primenjuju na protivtužbe.

(3) Arbitražni sud može vratiti protivtužbu Sekretarijatu radi razmatranja u posebnom postupku ako:

3.1. ne postoji identitet stranaka; ili

3.2. protivtužba podneta nakon odgovora na tužbu bi dovela do značajnog odlaganja u glavnom postupku.

(4) Arbitražni sud će dati tužiocu mogućnost da podnese odgovor na dopuštenu protivtužbu. Na odgovor na protivtužbu primenjuje se član 8.

REGISTRACIONA TAKSA

Član 10

(1) Tužilac plaća taksu za registraciju u neto iznosu navedenom u Aneksu 3 u roku koji odredi Generalni sekretar. Isto tako, u slučaju pridruživanja trećeg lica (član 14), podnosilac zahteva plaća registraciju.

(2) Ako u arbitraži ima više od dve stranke, taksa za registraciju se uvećava za 10 odsto za svaku dodatnu stranku, do maksimalnog povećanja od 50 odsto.

(3) Registraciona taksa se ne refundira. Registraciona taksa se ne uračunava u predujam za troškove stranke koja je uplaćuje.

(4) Tužba i svaki zahtev za pridruživanje trećeg lica biće poslati drugim licima tek nakon što je registraciona taksa uplaćena u celosti. Generalni sekretar može odobriti razumno produženje roka za plaćanje registracione takse. Ako uplata nije izvršena u roku, Generalni sekretar može proglasiti postupak okončanim (član 34 stav 3). Ovo ne sprečava tužioca da postavi iste zahteve kasnije u drugom postupku.

(5) Ako se postupak po Bečkim pravilima o medijaciji pokrene pre, za vreme ili posle arbitražnog postupka po Bečkim pravilima između istih stranaka i u vezi sa istim predmetom, u naknadno započetom postupku neće se naplaćivati dodatna registraciona taksa.

DOSTAVLJANJE SPISA

Član 11

Generalni sekretar dostavlja spise arbitražnom tribunalu ako:

- Sekretarijat primi tužbu (protivtužbu) u skladu sa zahtevima iz člana 7;
- svi arbitri budu imenovani; i
- troškovi budu predujmljeni u celosti u skladu sa članom 42.

PISMENA KOMUNIKACIJA, VREMENSKI ROKOVI I UNIŠTAVANJE SPISA

Član 12

(1) Tužba, uključujući i priloge, podnose se u elektronskoj formi i u štampanoj formi u broju koji je neophodan kako bi se svakoj stranci obezbedio po primerak.

(2) Nakon dostavljanja spisa arbitražnom tribunalu, sva pismena i dokazi se šalju svakoj stranci i svakom arbitru na način koji odredi arbitražni tribunal. Sekretarijat prima u elektronskoj formi sva pismena koja razmenjuju arbitražni tribunal i stranke.

(3) Pismena se šalju u štampanoj formi preporučenom poštom, pismom sa potvrdom o prijemu, kurirskom službom, ili u elektronskoj formi, ili na bilo koji drugi način komunikacije koji obezbeđuje evidenciju o slanju.

(4) Pismena se šalju na poslednju doznačenu adresu primaoca kojem su namenjena. Nakon što stranka imenuje zastupnika, pismena se šalju na njegovu poslednju doznačenu adresu.

(5) Pismena se smatraju primljenim na dan kada

5.1. adresat stvarno primi pismo; ili

5.2. prijem se može pretpostaviti ako je pismo poslato u skladu sa stavovima 3 i 4 ovog člana.

(6) Ako se tužba protiv više tuženih ne može dostaviti svim tuženima, na zahtev tužioca arbitražna će se nastaviti samo protiv onih tuženih koji su primili tužbu. Na zahtev tužioca, o tužbi protiv preostalih tuženih biće rešeno u posebnoj postupku.

(7) Rokovi počinju da teku narednog dana od dana prijema (stav 5) odgovarajućeg pismena kojim počinje teći rok. Ako je u mestu prijema ovaj dan zvanični praznik ili neradni dan, rok počinje da teče narednog radnog dana. Zvanični praznici ili neradni dani ne sprečavaju da rok teče, niti ga produžavaju. Ako je poslednji dan roka zvanični praznik ili neradni dan u mestu prijema, rok ističe sledećeg radnog dana.

(8) Rok je zadovoljen ako je pismo poslato poslednjeg dana roka, na način predviđen u stavovima 3 i 4 ovog člana. Rokovi se mogu produžiti ako se smatra da postoje dovoljni razlozi za takvo produženje.

(9) Po okončanju postupka (član 34), Sekretarijat može uništiti sve spise predmeta, osim odluka (član 35).

ZASTUPNICI

Član 13

U postupku pred arbitražnim tribunalom, stranke mogu zastupati ili savetovati lica po njihovom izboru. Generalni sekretar ili arbitražni tribunal mogu u bilo kom trenutku zatražiti dokaze da punomoćnik ima ovlašćenje da zastupa stranku.

FINANSIRANJE OD STRANE TREĆIH LICA

Član 13a

(1) Stranka će otkriti postojanje bilo kakvog finansiranja od strane trećeg lica i identitet finansijera u svojoj tužbi ili svom odgovoru na tužbu, ili odmah po zaključivanju sporazuma o finansiranju od strane trećeg lica.

(2) Ako stranka obelodani finansiranje od strane trećeg lica pre konstituisanja arbitražnog tribunala, Generalni sekretar će o tom obelodanjivanju obavestiti svakog arbitra nominovanog za imenovanje ili već imenovanog, u svrhu popunjavanja izjave arbitra (član 16 stav 3).

PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA I SPAJANJE POSTUPAKA

PRIDRUŽIVANJE TREĆEG LICA

Član 14

(1) O pridruživanju trećeg lica u arbitraži, kao i o načinu tog pridruživanja, odlučuje arbitražni tribunal na zahtev stranke ili trećeg lica nakon saslušanja svih stranaka i trećeg lica koje se pridružuje, kao i nakon razmatranja svih relevantnih okolnosti.

(2) Zahtev za pridruživanje sadrži sledeće podatke:

2.1 puno ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke trećeg lica;

2.2 osnove na kojima se zasniva zahtev za pridruživanje; i

2.3 traženi način pridruživanja trećeg.

(3) Ako je u tužbi podnet zahtev za pridruživanje trećeg lica,

3.1 dostavlja se Sekretarijatu. Odredbe člana 7 i nadalje se primenjuju po analogiji. Generalni sekretar će proslediti tužbu trećem licu koja se pridružuje, kao i ostalim strankama na komentare;

3.2. treće lice može učestvovati u konstituisanju arbitražnog tribunala u skladu sa članom 18 ako još uvek nije imenovan arbitar; i

3.3 arbitražni tribunal vraća tužbu sa zahtevom za spajanje trećeg lica Sekretarijatu radi rešavanja u posebnom postupku ako arbitražni tribunal odbije, u skladu sa stavom 1, da udovolji zahtevu za pridruživanje trećeg lica podnetom zajedno sa tužbom. U ovom slučaju, Predsedništvo može opozvati imenovanja nominovanih arbitara i naložiti ponovno konstituisanje jednog ili više

arbitražnih tribunala u skladu sa članom 17 i nadalje, ako je treće lice učestvovalo u konstituisanju arbitražnog tribunala u skladu sa stavom 3.2.

SPAJANJE POSTUPAKA

Član 15

(1) Na zahtev stranke, dva ili više arbitražnih postupaka mogu se spojiti ako:

- 1.1. se stranke sporazumeju oko spajanja; ili
- 1.2. su isti arbitar, odnosno arbitri izabrani ili imenovani;

i mesto arbitraže je isto.

(2) Predsedništvo odlučuje o zahtevu za spajanje nakon što sasluša stranke i već imenovane arbitre. Predsedništvo će uzeti u obzir sve relevantne okolnosti u svojoj odluci, uključujući usaglašenost arbitražnih sporazuma i fazu u kojoj se arbitražni postupci nalaze.

ARBITRAŽNI TRIBUNAL

OPŠTE ODREDBE

Član 16

(1) Stranke su slobodne da odrede lica koje žele da nominuju za arbitre. Svako lice sa punom poslovnom sposobnošću može da postupa kao arbitar, pod uslovom da se stranke nisu sporazumele o nekim posebnim dodatnim zahtevima u pogledu kvalifikacija. Arbitri imaju ugovorni odnos sa strankama i pružaju svoje usluge strankama.

(2) Arbitri će obavljati svoj mandat nezavisno od stranaka, nepristrasno i po svom najboljem znanju i sposobnostima, i neće biti vezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni da čuvaju kao poverljive sve informacije do kojih su došli obavljajući svoje dužnosti.

(3) Lice koje namerava da prihvati imenovanje za arbitra, pre svog imenovanja, potpisuje i podnosi Generalnom sekretaru izjavu na obrascu pripremljenom od strane VIAC-a kojom potvrđuje (i) nepristrasnost i nezavisnost; (ii) dostupnost; (iii) kvalifikacije; (iv) prihvatanje funkcije; i (v) podvrgavanje Bečkim pravilima.

(4) Arbitar će pismenom izjavom otkriti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sumnje u njegovu nepristrasnost, nezavisnost ili dostupnost ili koje su u suprotnosti sa sporazumom stranaka. Dužnost da se takve okolnosti odmah otkriju traje tokom celog arbitražnog postupka.

(5) Članove Predsedništva stranke ili koarbitri mogu izabrati za arbitre, ali ih Predsedništvo ne može imenovati za arbitre.

(6) Ponašanje pojedinog ili svih arbitara (član 28 stav 1) može uzeti u obzir Generalni sekretar pri određivanju naknade za arbitre (član 44 stavovi 2, 8 i 11).

KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA

Član 17

(1) Stranke se mogu sporazumeti da li će arbitražni postupak voditi arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno veće. Stranke se mogu sporazumeti i o načinu imenovanja arbitara. U odsustvu sporazuma primenjuju se stavovi 2 do 6 ovog člana.

(2) U odsustvu sporazuma o broju arbitara, Predsedništvo određuje da li će o sporu odlučivati arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno veće. Tom prilikom, Predsedništvo će uzeti u obzir složenost predmeta, vrednost spora i interes stranaka za brzom i troškovno isplativom odlukom.

(3) Ako spor rešava arbitar pojedinac, stranke zajednički nominuju arbitra pojedinca i navode njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke u roku od 30 dana od dana prijema zahteva Generalnog sekretara. Ako se nominacija ne izvrši u tom roku, arbitra pojedinca imenuje Predsedništvo.

(4) Ako spor treba da rešava tročlano arbitražno veće, svaka stranka nominuje po jednog arbitra (tužilac u tužbi i tuženi u odgovoru na tužbu). Ako stranka to ne učini, Generalni sekretar će od te stranke tražiti da dostavi ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke nominovanog arbitra u roku od 30 dana od dana prijema zahteva. Ako se takva nominacija ne izvrši u ovom vremenskom periodu, tog arbitra će imenovati Predsedništvo.

(5) Ako spor rešava tročlano arbitražno veće, koarbitri će zajednički nominovati predsednika veća i navesti njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke u roku od 30 dana od dana prijema zahteva Generalnog sekretara. Ako se takva nominacija ne izvrši u ovom vremenskom roku, predsednika veća će imenovati Predsedništvo.

(6) Stranke su vezane svojom nominacijom arbitra nakon što nominovanog arbitra potvrdi Generalni sekretar ili Predsedništvo (član 19).

KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA U VIŠESTRANAČKIM ARBITRAŽAMA

Član 18

(1) Konstituisanje arbitražnog tribunala u višestranačkim arbitražama se vrši u skladu sa članom 17, uz sledeće dodatne odredbe:

(2) Ukoliko spor rešava tročlano arbitražno veće, tužilačka strana i tužena strana zajednički nominuju svaka po jednog arbitra.

(3) Učešće stranke u zajedničkom nominovanju arbitra ne predstavlja saglasnost na višestranačku arbitražu. Ako je dopuštenost višestranačke arbitraže sporna, arbitražni tribunal odlučuje o tom zahtevu nakon saslušanja svih stranaka, kao i nakon razmatranja svih relevantnih okolnosti.

(4) Ako u skladu sa stavom 2 ovog člana u ostavljenom roku ne bude nominovan zajednički arbitar, Predsedništvo će imenovati arbitra za tu stranu, odnosno strane. U izuzetnim slučajevima, nakon što strankama pruži mogućnost da daju komentare, Predsedništvo može opozvati već izvršena imenovanja i imenovati nove članove arbitražnog veća ili sve arbitre.

POTVRDA NOMINOVANOG ARBITRA

Član 19

(1) Nakon što je arbitar nominovan, Generalni sekretar će pribaviti izjave arbitra u skladu sa članom 16 stav 3 i 4. Generalni sekretar će proslediti primerak ovih izjava strankama. Generalni sekretar će potvrditi nominovanog arbitra ako ne postoje sumnje u nepristrasnost i nezavisnost arbitra i sposobnost da izvrši mandat. Generalni sekretar će obavestiti Predsedništvo o takvoj potvrdi na sledećem sastanku Predsedništva.

(2) Ako Generalni sekretar smatra to neophodnim, Predsedništvo odlučuje da li će potvrditi nominovanog arbitra. Pre odluke Predsedništva, Generalni sekretar može zatražiti komentare od nominovanog arbitra i od stranaka. Svi komentari se dostavljaju strankama i arbitru.

(3) Nakon potvrde, nominovani arbitar se smatra imenovanim.

(4) Ako Generalni sekretar ili Predsedništvo odbiju da potvrde nominovanog arbitra, Generalni sekretar zahteva od stranke/stranaka koje imaju pravo da nominuju arbitra, ili od koarbitara da imenuju drugog arbitra ili predsednika veća u roku od 30 dana. Članovi 16 do 18 primenjuju se po analogiji. Ako Generalni sekretar ili Predsedništvo odbiju da potvrde nominovanog arbitra, pravo na nominaciju prestaje i Predsedništvo će imenovati arbitra.

IZUZEĆE ARBITRA

Član 20

(1) Nakon imenovanja, izuzeće arbitra se može tražiti samo ako postoje okolnosti koje dovode do opravdane sumnje u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost, ili ako arbitar ne ispunjava uslove o kojima su se stranke sporazumele. Stranka može tražiti izuzeće arbitra kojeg je nominovala, ili u čijoj je nominaciji učestvovala, samo iz razloga za koje je stranka saznala nakon nominacije ili njenog učešća u nominaciji.

(2) Zahtev za izuzeće imenovanog arbitra stranka podnosi Sekretarijatu u roku od 15 dana od dana kada je stranka koja je tražila izuzeće saznala za razloge za izuzeće. U zahtevu za izuzeće se navode razlozi za izuzeće i materijali kojima se taj zahtev potkrepljuje.

(3) Ako arbitar čije se izuzeće traži ne podnese ostavku, o izuzeću odlučuje Predsedništvo. Pre nego što Predsedništvo donese odluku, Generalni sekretar će zatražiti komentare od arbitra čije se izuzeće traži i druge stranke/stranaka. Generalni sekretar može tražiti komentare i od drugih lica. Svi komentari se dostavljaju strankama i arbitrima.

(4) Arbitražni tribunal, uključujući arbitra čije se izuzeće traži, može nastaviti arbitražu dok je izuzeće u toku. Arbitražni tribunal ne može doneti odluku sve dok Predsedništvo ne donese odluku o izuzeću.

PREVREMENI PRESTANAK MANDATA ARBITRA

Član 21

(1) Mandat arbitra prestaje pre vremena ako:

- 1.1 se stranke o tome sporazumeju; ili
- 1.2 arbitar podnese ostavku; ili
- 1.3 arbitar premine; ili
- 1.4 zahtev za izuzeće bude usvojen; ili
- 1.5 Predsedništvo arbitra razreši dužnosti.

(2) Svaka stranka može zahtevati da se arbitar razreši dužnosti ako je arbitar duže nego privremeno sprečen da obavlja svoje dužnosti ili na drugi način ne izvrši svoje dužnosti, uključujući i neopravdano oduživanje postupka. Stranka podnosi ovaj zahtev Sekretarijatu. Ako je Predsedništvu očigledno da sprečenost nije samo privremena, ili da arbitar ne obavlja svoje dužnosti, Predsedništvo može razrešiti arbitra dužnosti čak i bez zahteva stranke. Predsedništvo odlučuje o razrešenju nakon što strankama i arbitru na koga se to odnosi omogući da dostave komentare.

EFEKTI PREVREMENOG PRESTANKA MANDATA ARBITRA

Član 22

(1) Ako prevremeno prestane mandat arbitra (član 21), arbitar će biti zamenjen. Imenovanje novog arbitra vrši se u skladu sa procedurom imenovanja o kojoj se sporazumeju stranke. U odsustvu takvog sporazuma, Generalni sekretar će zahtevati da

- 1.1 stranke, u slučaju arbitra pojedinca; ili,
- 1.2 koarbitri, u slučaju predsedavajućeg arbitra; ili,
- 1.3 stranka koja je nominovala arbitra ili stranka u čije ime je arbitar imenovan, kada je arbitra nominovala stranka ili je imenovan u ime stranke;

nominuju zamenu u roku od 30 dana – u slučajevima iz stavova 1.1 i 1.2 ovog člana zajedno – i navedu ime nominovanog arbitra, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke. Članovi 16 do 18 primenjuju se po analogiji. Ako se takav izbor ne izvrši u ovom vremenskom roku, Predsedništvo imenuje zamenskog arbitra. Ako je zahtev za izuzeće zamenskog arbitra prihvaćen

(član 21 stav 1.4), pravo na izbor zamenskog arbitra prestaje i Predsedništvo imenuje zamenskog arbitra.

(2) Ako mandat arbitra prestane pre vremena u skladu sa članom 21, novi arbitražni tribunal, nakon što zatraži komentar od stranaka, utvrđuje da li će se i u kojoj meri ponoviti prethodne faze arbitražnog postupka.

(3) Za posledice koje će prevremeni prestanak mandata arbitra i imenovanje zamenskog arbitra imati na troškove merodavan je član 42 stav 12 i član 44 stav 11.

IZUZEĆE VEŠTAKA

IZUZEĆE VEŠTAKA

Član 23

Član 20 stavovi 1 i 2 primenjuju se po analogiji na izuzeće veštaka koje imenuje arbitražni tribunal. O izuzeću odlučuje arbitražni tribunal.

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG TRIBUNALA

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG TRIBUNALA

Član 24

(1) Prigovor da arbitražni tribunal nije nadležan ulaže se najkasnije do prvog izjašnjenja o meritumu. Stranka nije sprečena da izjavi takav prigovor time što je nominovala arbitra u skladu sa članom 17 ili je učestvovala u nominaciji arbitra u skladu sa članom 18. Prigovor da arbitražni tribunal prekoračuje delokrug svojih ovlašćenja mora biti uložen čim se tokom arbitraže pokrene pitanje za koje se tvrdi da prevazilazi delokrug njegovih ovlašćenja. Docniji prigovor je u oba slučaja isključen; međutim, ako arbitražni tribunal smatra da je odlaganje dovoljno opravdano, može prihvatiti docniji prigovor.

(2) Arbitražni tribunal odlučuje o svojoj nadležnosti. Odluka o nadležnosti može se doneti zajedno sa odlukom o meritumu ili u posebnoj odluci. Kada arbitražni tribunal odluči da nije nadležan, on će, na zahtev jedne od stranaka, odlučiti o obavezama stranaka u vezi sa troškovima.

POSTUPAK PRED ARBITRAŽNIM TRIBUNALOM

MESTO ARBITRAŽE

Član 25

(1) Stranke su slobodne da se sporazumeju oko mesta arbitraže. U odsustvu sporazuma stranaka, mesto arbitraže je Beč.

(2) Arbitražni tribunal može odlučivati ili preduzimati procesne radnje na bilo kojoj lokaciji za koju smatra da je prikladna, a da time ne dođe do promene mesta arbitraže.

JEZIK POSTUPKA

Član 26

U odsustvu sporazuma između stranaka o jeziku/jezicima arbitraže, arbitražni tribunal će odmah nakon što dobije spise predmeta odrediti jezik(e) uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući i jezik ugovora.

MERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR

Član 27

(1) Arbitražni tribunal odlučuje o sporu u skladu sa pravom ili pravim pravilima koja su stranke odredile kao merodavna. Osim ako se stranke izričito nisu sporazumele drugačije, svaki sporazum o određenom nacionalnom pravu ili nacionalnom pravnom sistemu će se tumačiti kao direktno upućivanje na materijalne norme tog nacionalnog prava, a ne na pravila o sukobu zakona tog prava.

(2) Ako stranke nisu odredile merodavno pravo ili pravna pravila, arbitražni tribunal primenjuje merodavno pravo ili pravna pravila čiju primenu smatra prikladnom.

(3) Arbitražni sud odlučuje *ex aequo et bono* ili kao *amiable compositeur* samo u slučajevima kada su ga stranke izričito ovlastile da to učini.

VOĐENJE ARBITRAŽE

Član 28

(1) Arbitražni tribunal vodi postupak u skladu sa Bečkim pravilima i sporazumom stranaka na efikasan i troškovno isplativ način, a u svakom slučaju po svom nahođenju. Arbitražni tribunal će se pravično odnositi prema strankama. Stranke imaju pravo da iznesu svoje argumente u svakoj fazi postupka.

(2) Ako to prethodno najavi, arbitražni tribunal može, između ostalog, smatrati da su podnesci, podnošenje dokaza i zahteva za izvođenje dokaza dopušteni samo do određenog momenta u postupku.

(3) Arbitražni tribunal je ovlašćen da u svim fazama postupka da podršku strankama u naporima da postignu poravnanje.

UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA

Član 29

(1) Ako to smatra za neophodno, arbitražni tribunal može na sopstvenu inicijativu prikupiti dokaze, ispitati stranke ili svedoke, zatražiti od stranaka da podnesu dokaze i pozvati veštake. Član 43 primenjuje se ako nastanu troškovi kao rezultat izvođenja dokaza, a posebno imenovanja veštaka.

(2) Postupak može da se odvija i ako bilo koja od stranaka u njemu ne učestvuje.

USMENA RASPRAVA

Član 30

(1) Ako se stranke drugačije ne sporazumeju, arbitražni tribunal odlučuje da li se postupak vodi usmeno ili pismeno. Ako stranke nisu isključile usmenu raspravu, na zahtev bilo koje od stranaka arbitražni tribunal će održati takvu raspravu u odgovarajućoj fazi postupka. Uzimajući u obzir stavove stranaka i specifične okolnosti slučaja, arbitražni tribunal može odlučiti da održi usmenu raspravu uživo ili na drugi način. Stranke će u svakom slučaju imati mogućnost da saznaju i komentarišu zahteve i izjašnjenja drugih stranaka, kao i rezultat dokaznog postupka.

(2) Datum usmene rasprave određuje arbitar pojedinac ili predsednik veća. Usmene rasprave nisu otvorene za javnost. Arbitar pojedinac ili predsednik veća priprema i potpisuje zapisnik usmene rasprave, koji mora da sadrži barem sažetak rasprave i njenih rezultata.

OBAVEZA PRIGOVARANJA

Član 31

Ako stranka sazna da je arbitražni tribunal prekršio odredbu Bečkih pravila ili druge odredbe koje se primenjuju na postupak, dužna je da odmah uloži prigovor arbitražnom tribunalu, u suprotnom će se smatrati da se stranka svog prava na prigovor odrekla.

ZAKLJUČENJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA I VREMENSKI OKVIR ZA DONOŠENJE ODLUKE

Član 32

(1) Odmah nakon što se arbitražni tribunal uveri da su stranke imale dovoljno mogućnosti da iznesu svoje navode i dokaze, arbitražni tribunal će proglasiti postupak zaključenim u vezi pitanja o kojima će odlučivati u odluci. Arbitražni tribunal može da ponovo otvori postupak u bilo kom trenutku.

(2) Odluka se donosi najkasnije tri meseca nakon poslednje usmene rasprave o pitanjima o kojima će se odlučivati u odluci ili od podnošenja poslednjeg dopuštenog podneska u vezi s tim pitanjima, šta god da je od ta dva kasnije. Generalni sekretar može produžiti rok na osnovu obrazloženog zahteva arbitražnog tribunala ili na sopstvenu inicijativu. Prekoračenje roka za donošenje odluke neće učiniti sporazum o arbitraži nevažećim niti će lišiti nadležnosti arbitražni tribunal.

PRIVREMENE MERE I MERE OBEZBEĐENJA / OBEZBEĐENJE TROŠKOVA

Član 33

(1) Ukoliko se stranke drugačije ne sporazumeju, čim se spisi dostave arbitražnom tribunalu (član 11), arbitražni tribunal može, na zahtev stranke, da odredi privremene mere ili mere obezbeđenja protiv druge stranke, kao i da izmeni, suspenduje ili opozove svaku takvu meru. Ostale stranke će imati priliku da se izjasne pre nego što arbitražni tribunal donese bilo koju odluku o privremenim merama ili merama obezbeđenja. Arbitražni tribunal može da zatraži od bilo koje stranke da pruži odgovarajuće obezbeđenje u vezi sa takvom merom. Stranke su dužne da poštuju takve naloge, bez obzira mogu li se oni izvršiti pred nacionalnim sudovima.

(2) Svi odluke o privremenim merama ili merama obezbeđenja donete u skladu sa ovim članom biće u pisanoj formi. U arbitražnom postupku sa više arbitara dovoljan je potpis predsednika veća ili, ako on to nije u mogućnosti, potpis nekog drugog arbitra, pod uslovom da arbitar koji potpisuje odluku naznači razloge izostanka potpisa predsednika veća.

(3) Ukoliko se stranke drugačije ne sporazumeju, odluke o privremenim merama ili merama obezbeđenja moraju biti obrazložene. Odluka sadrži datum donošenja i mesto arbitraže.

(4) Odluke o privremenim merama i merama obezbeđenja čuvaju se na isti način kao i arbitražne odluke (član 36 stav 5).

(5) Stavovi 1 do 4 ovog člana ne sprečavaju stranke da se obrate bilo kom državnom organu nadležnom za izdavanje privremenih mera ili mera obezbeđenja. Zahtev državnom organu za određivanje takve mere ili za izvršenje mera koje je već odredio arbitražni tribunal ne predstavlja povredu ili odricanje od sporazuma o arbitraži i ne utiče na ovlašćenja arbitražnog tribunala. Stranke su dužne da odmah obaveste Sekretarijat i arbitražni tribunal o bilo kom takvom zahtevu, kao i o svim merama koje odredi državni organ.

(6) Arbitražni tribunal može, na zahtev stranke, da naloži bilo kojoj stranci koja podnosi tužbeni zahtev ili protivtužbu da položi obezbeđenje troškova, ako stranka koja je tražila dokaže da postoji dovoljan stepen verovatnoće rizika naplate eventualnog zahteva za naknadu troškova. Prilikom odlučivanja o zahtevu za obezbeđenje troškova, arbitražni tribunal će svim strankama omogućiti da iznesu svoje stavove.

(7) Ako stranka ne postupi po nalogu arbitražnog tribunala o obezbeđenju troškova, arbitražni tribunal može, na zahtev, da prekine postupak u celini ili delimično, ili da okonča postupak (član 34 stav 2.4)

NAČINI OKONČANJA POSTUPKA

Član 34

Arbitražni postupak se okončava:

(1) donošenjem konačne odluke (član 36 i 37 stav 1); ili

(2) zaključkom arbitražnog tribunala, ako

2.1 tužilac povuče svoju tužbu, osim ako se tuženi tome protivi i pritom ima opravdani interes da izdejstvuje konačno rešenje spora;

2.2 stranke postignu saglasnost u vezi sa okončanjem postupka i o tome obaveste arbitražni tribunal i Generalnog sekretara;

2.3 nastavak postupka je postao nemoguć, naročito stoga što stranke u arbitraži ne nastavljaju dalje arbitražu uprkos pismenom zaključku arbitražnog tribunala u kojem se ukazuje na mogućnost okončanja arbitraže;

2.4 stranka ne postupi po nalogu arbitražnog tribunala za obezbeđenje troškova (član 33 stav 7); ili

(3) izjavom Generalnog sekretara

3.1 zbog nepostupanja po nalogu za ispravku tužbe (član 7 stav 3) ili nalogu za plaćanje (član 10 stav 4 i član 42 stav 11 i 12);

3.2 u slučaju stavova 2.1 do 2.3 ako spis još nije prosleđen arbitražnom tribunalu.

ODLUKE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA

Član 35

(1) Za svaku arbitražnu odluku i svaku drugu odluku arbitražnog tribunala zahtevaju se glasovi većine članova veća. Ako arbitri ne mogu da formiraju većinu, odlučuje predsednik veća.

(2) Predsednik veća može sam odlučivati o pitanjima postupka ako ga na to ovlaste koarbitri.

ARBITRAŽNA ODLUKA

Član 36

(1) Arbitražne odluke se donose u pisanoj formi. Odluke moraju biti obrazložene, osim ako su se sve stranke pismeno ili na usmenoj raspravi saglasile da odluka ne mora sadržati obrazloženje.

(2) U odluci se navode datum njenog donošenja i mesto arbitraže (član 25).

(3) Sve originalne primerke odluke potpisuju svi arbitri. Potpis većine arbitara je dovoljan ako je u odluci navedeno da je jedan od arbitara uskratio potpis ili je bio sprečen da potpiše zbog smetnje koja se nije mogla prevazići u razumnom roku. Ako je odluka većinska, a ne jednoglasna, to će biti navedeno na zahtev arbitra koji se ne slaže sa njom.

(4) Sve originalne primerke odluke potpisuje Generalni sekretar i nose pečat VIAC-a, koji potvrđuje da se radi o odluci VIAC-a, koju je doneo i potpisao jedan ili više arbitara imenovanih prema Bečkim pravilima.

(5) Generalni sekretar dostavlja arbitražnu odluku strankama u štampanom obliku. Ako nije moguće ili izvodljivo slanje odluke u štampanoj formi u razumnom roku, ili ako se stranke tako saglase, Sekretarijat može poslati primerak odluke u elektronskom obliku. U ovom slučaju primerak odluke u štampanoj formi može biti poslata kasnije. Član 12 stavovi 3, 4 i 5 se primenjuju. Sekretarijat zadržava originalni primerak odluke i potvrdu o slanju.

(6) Na zahtev stranke, arbitar pojedinac ili predsednik veća (ili, u slučaju da je on sprečen da postupa, drugi arbitar) ili, u slučaju da su oni u tome sprečeni, Generalni sekretar potvrđuje da je odluka konačna i obavezujuća na svim originalnim primercima.

(7) Ugovarajući Bečka pravila, stranke se obavezuju da će izvršiti odluku.

ODLUKA O PORAVNANJU I ZABELEŽENO PORAVNANJE

Član 37

(1) Na zahtev stranaka, arbitražni tribunal može doneti odluku (član 36.) o poravnanju koja odražava sadržaj poravnanja koje su postigle.

(2) Stranke mogu da zatraže da arbitražni tribunal zabeleži sadržaj poravnanja koje su postigle. U ovom slučaju, postupak se okončava u skladu sa članom 34 stav 2.2.

ODLUKA O TROŠKOVIMA

Član 38

(1) Kada se postupak okonča, arbitražni tribunal će, na zahtev stranke, u konačnoj odluci ili posebnom odlukom utvrditi troškove arbitraže koje odredi Generalni sekretar u skladu sa članom 44 stav 1.1 i utvrditi iznos odgovarajućih troškova stranaka u skladu sa članom 44 stav 1.2, kao i druge dodatne troškove u skladu sa članom 44 stav 1.3.

(2) Arbitražni tribunal utvrđuje i ko će snositi troškove postupka ili raspodelu ovih troškova. Osim ako se stranke drugačije ne sporazumeju, arbitražni tribunal odlučuje o raspodeli troškova prema sopstvenom nahođenju. Ponašanje pojedine ili svih stranaka kao i njihovih zastupnika (član 13), a posebno njihov doprinos vođenju efikasnog i ekonomičnog postupka, arbitražni tribunal može uzeti u obzir u svojoj odluci o troškovima u skladu sa ovim članom.

(3) Bez obzira na stavove 1 i 2, na zahtev stranke, arbitražni tribunal može u bilo kojoj fazi arbitražnog postupka doneti odluku o troškovima u skladu sa članom 44 stav 1.2 i 1.3 i naložiti plaćanje.

ISPRAVKA, TUMAČENJE I DOPUNA ARBITRAŽNE ODLUKE

Član 39

(1) U roku od 30 dana od prijema odluke, svaka stranka može Sekretarijatu podneti zahtev da arbitražni tribunal:

1.1 ispravi sve računске greške, greške u kucanju, štamparske ili slične greške u arbitražnoj odluci;

1.2 protumači određene delove arbitražne odluke;

1.3 donese dopunsku odluku o zahtevima iznetim u arbitraži, ali koji nisu rešeni u odluci.

(2) O takvom zahtevu odlučuje arbitražni tribunal. Preostale stranke će imati priliku da se izjasne pre nego što arbitražni tribunal donese svoju odluku. Arbitražni tribunal određuje rok za komentare, ne duži od 30 dana. Generalni sekretar može odrediti predujam troškova za pokriće dodatnih troškova i naknada arbitražnog tribunala i administrativnih naknada (član 42 stav 12). Dodatne naknade za arbitre i dodatne administrativne naknade utvrđuje Generalni sekretar prema sopstvenom nahođenju.

(3) Na sopstvenu inicijativu, arbitražni tribunal može doneti ispravke u skladu sa stavom 1.1 ili dopune u skladu sa stavom 1.3 ovog člana u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

(4) Na dopunu odluke primenjuje se član 36. Ispravke i tumačenja se izdaju u formi dodatka i čine sastavni deo arbitražne odluke.

VRAĆANJE POSTUPKA ARBITRAŽNOM TRIBUNALU

Član 40

Kada nacionalni sud vrati postupak arbitražnom tribunalu, na arbitražni postupak se analogno primenjuju odredbe Bečkih pravila. Generalni sekretar i Predsedništvo mogu preduzeti sve neophodne mere kako bi omogućili arbitražnom tribunalu da udovolji zahtevu suda. Generalni sekretar može odrediti predujam troškova za pokriće dodatnih troškova i naknada arbitražnog tribunala i administrativnih naknada (član 42 stav 12). Dodatne naknade za arbitre i dodatne administrativne naknade utvrđuje Generalni sekretar prema sopstvenom nahođenju.

OBJAVLJIVANJE ODLUKE

Član 41

Predsedništvo i Generalni sekretar mogu objaviti anonimizirane sažetke ili izvode odluka u pravnim časopisima ili VIAC-ovim sopstvenim publikacijama, osim ako se stranka tome usprotivi u roku od 30 dana od dana prijema arbitražne odluke.

TROŠKOVI

PREDUJAM TROŠKOVA

Član 42

- (1) Generalni sekretar utvrđuje predujam troškova za očekivane administrativne naknade VIAC-a, očekivane naknade arbitara i njihove očekivane izdatke, uključujući eventualni porez na dodatnu vrednost, odvojeno za tužbe i protivtužbe.
- (2) Kompenzacioni prigovori (član 44 stav 6) – se za potrebe obračuna predujma troškova smatraju zasebnim zahtevima u meri u kojoj zahtevaju da arbitražni tribunal razmotri dodatna pitanja.
- (3) Za zahteve za pridruživanje trećeg lica (član 14), Generalni sekretar može odrediti odvojene predujme za troškove (stav 1) uzimajući u obzir okolnosti slučaja.
- (4) Predujam troškova će stranke uplatiti u jednakim delovima pre dostavljanja spisa arbitražnom tribunalu, u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za uplatu.
- (5) U višestranačkom postupku polovinu predujma za troškove zajednički plaćaju tužioci, a polovinu zajednički plaćaju tuženi, osim ako Generalni sekretar, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, ne odredi drugačije.
- (6) Kada za podnete protivtužbe ili kompenzacione prigovore budu utvrđeni odvojeni predujmovi za troškove, Generalni sekretar može naložiti da svaka stranka plati predujam troškova vezanih za zahteve koje je ona istakla.
- (7) Ako je Generalni sekretar prethodno odredio predujme za troškove u skladu sa stavovima 1 do 3, oni će biti zamenjeni predujmima utvrđenim u skladu sa stavovima 5 i 6, a iznos bilo kog predujma koji je stranka prethodno platila računava se u njen deo predujma, koji je Generalni sekretar odredio u skladu sa stavovima 5 i 6.
- (8) Ugovarajući Bečka pravila, stranke se međusobno obavezuju da će snositi svoj deo predujma za troškove u skladu sa ovim članom.

(9) Ako iznos predujma koji treba da uplati jedna od stranaka nije primljen ili nije primljen u celosti u za to određenom roku, Generalni sekretar će o tome obavestiti drugu stranku/stranke i zahtevati uplatu neizmirenog iznosa u roku od 30 dana od dana prijema zahteva. Ovo ne utiče na obavezu stranke koja nije uplatila svoj deo predujma da snosi svoj deo predujma troškova u skladu sa ovim članom.

(10) Ako stranka ne ispuni svoj deo obaveze plaćanja u skladu sa ovim članom, i ako druga stranka/stranke uplati/e udeo u skladu sa stavom 9 ovog člana, na zahtev stranke koja je platila i u meri u kojoj utvrdi da je nadležan za spor, arbitražni tribunal može naložiti stranci koja je propustila da plati, odlukom ili u drugoj odgovarajućoj formi, da nadoknadi stranci/strankama koje su platile njen udeo. Ovo neće uticati na ovlašćenje i obavezu arbitražnog tribunala da odredi konačnu raspodelu troškova u skladu sa članom 38.

(11) U načelu, arbitražni tribunal postupa samo po tužbama i protivtužbama za koje je predujam troškova plaćen u celosti. Ako uplata nije izvršena u roku koji odredi Generalni sekretar, arbitražni tribunal može da prekine arbitražni postupak u celini ili delimično, ili Generalni sekretar može da prekine arbitražni postupak (član 34 stav 3) u pogledu odgovarajućih zahteva. Ovo ne sprečava stranke da iste zahteve postavе kasnije u drugom postupku.

(12) Ako je potreban dodatni predujam troškova i shodno tome ih odredi Generalni sekretar, primenjuje se procedura iz stavova 1 do 11 ovog člana. Do isplate dodatnog predujma za troškove, arbitražni tribunal, u načelu, neće postupati po zahtevima koji su doveli do povećanja predujma ili dodatnog predujma za troškove. Ako uplata nije izvršena u roku koji odredi Generalni sekretar, arbitražni tribunal može da prekine arbitražni postupak u celini ili delimično, ili Generalni sekretar može da okonča arbitražni postupak (član 34 stav 3).

PREDUJAM ZA DODATNE TROŠKOVE POSTUPKA

Član 43

(1) Ako arbitražni tribunal smatra da su neophodni određeni procesni koraci koji bi imali uticaja na troškove, kao što su imenovanje veštaka, tumača ili prevodilaca, sačinjavanje verbatim transkripta postupka, uviđaj ili izmeštanje rasprave, arbitražni tribunal će o tome obavestiti Generalnog sekretara i organizovati pokrivanje očekivanih troškova.

(2) Arbitražni tribunal može preduzeti procesne radnje iz stava 1 ovog člana samo kada su očekivani troškovi pokriveni u dovoljnoj meri.

(3) Arbitražni tribunal će odlučiti o eventualnim procesnim posledicama propuštanja naložene uplate predujma za troškove u skladu sa ovim članom.

(4) Sve naloge u vezi sa procesnim radnjama iz stava 1 ovog člana donosi arbitražni tribunal u ime i za račun stranaka.

SASTAV I OBRAČUN TROŠKOVA POSTUPKA

Član 44

(1) Troškovi arbitraže sastoje se od:

1.1 administrativne naknade VIAC-a, naknade za arbitre i razumnih troškova (kao što su putni troškovi i dnevni izdaci arbitara ili sekretara arbitražnog tribunala, troškovi za slanje pismena, zakupnina, naknada za zapisničare), uključujući eventualni porez na dodatu vrednost; kao i

1.2 troškova stranaka, tj. razumnih troškova za njihovo pravno zastupanje; i

1.3 drugih troškova vezanih za arbitražu, posebno onih navedenih u članu 43 stav 1.

(2) Generalni sekretar obračunava administrativne naknade i naknade za arbitre na osnovu tarife troškova (Aneks 3) prema vrednosti spora i utvrđuje ove naknade zajedno sa troškovima na kraju postupka (stav 1.1 ovog člana). Pre okončanja arbitražnog postupka, Generalni sekretar može izvršiti uplate na račun arbitara uzimajući u obzir fazu postupka. Arbitražni tribunal u odluci određuje i utvrđuje troškove i druge izdatke navedene u stavovima 1.2 i 1.3 ovog člana (član 38).

(3) Prilikom utvrđivanja iznosa u sporu, Generalni sekretar može odstupiti od navoda stranaka, ako su stranke postavile samo delimičan zahtev ili ako je stranka očigledno potcenila svoj zahtev ili mu nije pripisala nikakvu vrednost.

(4) Ako u arbitraži učestvuje više od dve stranke, iznos administrativnih naknada i naknada arbitarima navedenih u Prilogu 3 uvećava se za 10 odsto za svaku dodatnu stranku, a najviše do 50 odsto. Ovaj uvećani iznos biće osnov za dalje povećanje ili smanjenje u skladu sa stavom 8. ovog člana.

(5) Za protivtužbe (član 9) Generalni sekretar posebno obračunava i utvrđuje administrativnu naknadu i naknade arbitara.

(6) Za kompenzacione prigovore protiv glavnih zahteva, Generalni sekretar može posebno da obračuna i odredi administrativnu naknadu i naknade arbitrima u onoj meri u kojoj je potrebno da arbitražni tribunal razmotri dodatna pitanja.

(7) Za zahteve za pridruživanje trećih lica (član 14), Generalni sekretar može posebno obračunati i odrediti administrativne naknade i naknade arbitrima, uzimajući u obzir okolnosti slučaja.

(8) Naknade za arbitre navedene u Aneksu 3 primenjuju se na arbitre pojedince. Ukupna naknada za tročlano arbitražno veće je dva i po puta veća od one za arbitra pojedinca. Generalni sekretar može povećati naknade arbitrima prema sopstvenom nahođenju za maksimalno 40 procenata u odnosu na tarifu (Aneks 3), a naročito za posebno složene predmete ili za osobito efikasno vođenje postupka; s druge strane, Generalni sekretar može da umanji naknade arbitrima za maksimalno 40 odsto, a naročito zbog neefikasnog vođenja postupka.

(9) Naknade navedene u Aneksu 3 obuhvataju sve delimične i privremene odluke kao što su odluke o nadležnosti, delimične odluke, odluke o izuzeću veštaka, određivanje mera obezbeđenja ili privremenih mera, druge odluke uključujući dodatne procesne korake u postupku poništaja arbitražne odluke i procesne zaključke.

(10) Umanjenje vrednosti spora uzima se u obzir pri obračunu administrativnih naknada i naknada arbitrima samo ako je do umanjena došlo pre dostavljanja spisa arbitražnom tribunalu.

(11) U slučaju prevremenog okončanja postupka ili mandata arbitra, Generalni sekretar može po sopstvenom nahođenju umanjiti administrativne naknade i naknade arbitara s obzirom na fazu postupka. Ako je arbitražni postupak u skladu sa Bečkim pravilima pokrenut između istih stranaka i o istom predmetu pre, tokom ili posle postupka u skladu sa Bečkim pravilima o medijaciji, Generalni sekretar može da postupi u skladu sa ovim stavom u pogledu utvrđivanja naknada arbitra.

(12) Ako je postupak po Bečkim pravilima o medijaciji pokrenut pre, tokom ili nakon arbitražnog postupka po Bečkim pravilima između istih stranaka i koji se odnosi na istu stvar, administrativna naknada iz prethodnog postupka će se odbiti od administrativne naknade u potonje započetom postupku.

(13) Naknade navedene u Aneksu 3 ne uključuju porez na dodatu vrednost, koji se može primenjivati na naknade arbitra. Po prihvatanju mandata, oni arbitri čije naknade podležu porezu na dodatu vrednost obaveštavaju Generalnog sekretara o predviđenom iznosu poreza na dodatu vrednost.

OSTALE ODREDBE

UBRZANI POSTUPAK

Član 45

(1) Dopunska pravila o ubrzanom postupku primenjuju se ako su ih stranke izričito uvrstile u sporazum o arbitraži ili ako se stranke naknadno sporazumeju o njihovoj primeni. Do takvog sporazuma stranaka o vođenju ubrzanog postupka mora doći najkasnije do dostavljanja odgovora na tužbu.

(2) Ako pravilima o ubrzanom postupku nije drukčije predviđeno, primenjuju se opšte odredbe Bečkih pravila sa sledećim odstupanjima:

(3) Rok za uplatu predujma troškova iz člana 42 skraćuje se na 15 dana.

(4) Protivtužbe ili prigovori prebijanja dopušteni su samo do isteka roka za podnošenje odgovora na tužbu.

(5) Ubrzani postupak vodi arbitar pojedinac, osim ako su stranke ugovorile arbitražno veće.

(6) Ako o sporu odlučuje arbitar pojedinac, stranke zajednički nominuju arbitra pojedinca u roku od 15 dana od dana prijema zahteva Generalnog sekretara. Ako stranke ne nominuju arbitra pojedinca u ovom roku, arbitra pojedinca će imenovati Predsedništvo.

(7) Ako o sporu odlučuje arbitražno veće, tužilac će u tužbi nominovati arbitra. Tužena strana će nominovati arbitra u roku od 15 dana od dana prijema zahteva Generalnog sekretara. Arbitri koje nominuju stranke će izabrati predsednika veća u roku od 15 dana od dana prijema zahteva Generalnog sekretara. Ako arbitar ne bude nominovan u ovom roku, arbitra će imenovati Predsedništvo.

(8) Arbitražni tribunal će doneti konačnu odluku u roku od šest meseci od dostavljanja spisa predmeta, osim ako se postupak okonča prevremeno. Generalni sekretar može produžiti rok na osnovu obrazloženog zahteva arbitražnog tribunala ili na sopstvenu inicijativu. Prekoračenje roka za donošenje odluke neće učiniti sporazum o arbitraži nevažećim niti će arbitražni tribunal lišiti nadležnosti.

(9) Arbitraža će se voditi na način da arbitražni tribunal može doneti konačnu odluku u roku od šest meseci od predaje spisa. Osim ako arbitražni tribunal ne odredi drugačije, primenjuju se sledeće odredbe:

9.1 Nakon podnošenja tužbe i odgovora na tužbu, stranke će razmeniti samo još jedan dodatni pismeni podnesak.

9.2. Stranke će izneti sve činjenične navode u svojim pismenim podnescima i svi pisani dokazi će biti priloženi uz podneske.

9.3 Ako to zahteva stranka ili arbitražni tribunal smatra neophodnim, arbitražni tribunal će održati jednu usmenu raspravu, na kojoj će se izvesti svi dokazi i raspravljati o svim pravnim pitanjima.

9.4 Nakon usmene rasprave neće se podnositi pismena.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI I ODRICANJE OD IMUNITETA

Član 46

(1) Isključena je odgovornost arbitra, sekretara arbitražnog tribunala, Generalnog sekretara, Zamenika generalnog sekretara, Predsedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo koju radnju ili propust u vezi sa arbitražom, osim ako takva radnja ili propust nije učinjen namerno ili grubom nepažnjom.

(2) Pristankom na podnošenje spora na arbitražu u skladu sa Bečkim pravilima, smatra se da se stranka odrekla svakog prava na imunitet od nadležnosti, na koje bi inače mogla imati pravo, u vezi sa postupcima koji se odnose na arbitražu. Odricanje od imuniteta u vezi sa izvršenjem arbitražne odluke mora biti izičito.

PRELAZNA ODREDBA

Član 47

Ova verzija Bečkih pravila, koja stupa na snagu 1. jula 2021. godine, primenjuje se na sve postupke koji su pokrenuti posle 30. juna 2021. godine.

VIAC VIAC

Deo 2

VIAC MEDIJACIJSKA PRAVILA

BEČKA MEDIJACIJSKA PRAVILA | na snazi od 1. jula 2021. godine

VIAC I MERODAVNA VERZIJA BEČKIH MEDIJACIJSKIH PRAVILA

Član 1

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar („VIAC“) je Stalna međunarodna arbitražna institucija pri Saveznoj privrednoj komori Austrije¹. VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže, kao i postupke u skladu sa drugim alternativnim načinima rešavanja sporova, ukoliko su se stranke sporazumele o primeni VIAC Arbitražnih pravila („Bečka pravila“), VIAC Medijacijskih pravila („Bečka medijacijska pravila“), Pravila VIAC-a o investicionoj arbitraži („Bečka pravila o investicionoj arbitraži“), Pravila VIAC-a o investicionoj medijaciji („Bečka pravila o investicionoj medijaciji“); ili je na drugačiji način ugovoreno ili predviđeno da VIAC treba da služi kao administrirajuća institucija.

(2) Osim ako se stranke dogovore drugačije, Bečka medijacijska pravila primenjivaće se u verziji koja je na snazi u vreme pokretanja postupka ukoliko su se stranke, pre ili posle nastanka spora, sporazumele da podvrgnu njihov spor Bečkim medijacijskim pravilima.

(3) Bečka medijacijska pravila mogu biti izmenjena pisanim sporazumom svih stranaka. Nakon imenovanja medijatora, svaka promena zahteva i njegovo odobrenje.

(4) Predsedništvo može da odbije administraciju postupka ukoliko bilo koja dogovorena izmena nije u skladu sa Bečkim medijacijskim pravilima.

(5) U meri u kojoj Bečka medijacijska pravila ne sadrže nikakva pravila o određenom pitanju i u meri u kojoj su spojiva sa Bečkim medijacijskim pravilima, Bečka pravila će se primenjivati po analogiji.

¹ U skladu sa članom 139 stav 2 Saveznog statuta o privrednim komorama iz 1998. godine („Wirtschaftskammergesetz 1998“), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 sa izmenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

DEFINICIJE

Član 2

(1) U Bečkim medijacijskim pravilima

1.1. **postupak** se odnosi na medijaciju, bilo koji drugi alternativni način rešavanja sporova koji stranke izaberu, ili kombinacija načina rešavanja sporova uz podršku treće neutralne strane i koji se sprovodi prema Bečkim medijacijskim pravilima;

1.2. **treća neutralna strana** se odnosi na medijatora, concilijatora, drugo neutralno lice ili više neutralnih lica koji pružaju podršku strankama prilikom rešavanja njihovog spora, ali nemaju ovlašćenje da donesu obavezujuću odluku o sporu između stranaka; nadalje, pojam medijator će se koristiti kao zamena za svaku treću neutralnu stranu;

1.3. **stranka** se odnosi na jednu ili više stranaka koje su se sporazumele da sprovedu postupak prema Bečkim medijacijskim pravilima;

1.4. **Predsedništvo, Generalni sekretar i Sekretarijat** imaju značenje i funkcije uspostavljene članovima 2 i 4 Bečkih arbitražnih pravila („Bečka pravila“).

(2) U meri u kojoj se termini korišćeni u Bečkim medijacijskim pravilima odnose na fizička lica, izabrani oblik će se primenjivati na sve rodove. U praksi, termini u ovim pravilima će se koristiti na način koji je specifičan za određeni rod..

(3) Upućivanje na „Članove“ bez daljih detalja odnosi se na odgovarajuće članove Bečkih medijacijskih pravila.

POKRETANJE POSTUPKA

Član 3

(1) Postupak se pokreće podnošenjem zahteva. Postupak je pokrenut na dan prijema zahteva od strane Sekretarijata VIAC-a ili Savezne privredne komore Austrije u štampanoj formi ili elektronskoj formi (član 12 stav 1 Bečkih pravila), u slučaju sporazuma stranaka da podnesu njihov spor na rešavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima. U odsustvu takvog sporazuma, postupak je pokrenut na dan kada je takav sporazum naknadno zaključen između stranaka.

(2) Zahtev treba da sadrži sledeće:

2.1. puna imena, adrese, uključujući elektronske mejl adrese, i ostale kontakt detalje stranaka i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2 kratak opis činjenica i spora;

2.3 vrednost spora;

2.4 puno ime, adresu i ostale kontakt detalje nominovanog medijatora, ili kvalifikacije koje medijator koji će biti imenovan treba da ima;

2.5 pojedinosti ili predloge u vezi sa sporazumom stranaka da podnesu svoj spor na rešavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima, posebno u pogledu

i. broja medijatora,

ii. jezika koji će se koristiti u postupku.

(3) Ukoliko zahtev nije podnet zajednički od strane svih stranaka, Generalni sekretar će obavestiti druge stranke o prijemu takvog zahteva i proslediti ga radi komentara u određenom naznačenom roku.

REGISTRACIONA TAKSA

Član 4

(1) Ako već postoji sporazum između stranaka o podnošenju spora na rešavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima, taksa za registraciju se plaća u neto iznosu navedenom u Aneksu 3 u roku koji odredi Generalni sekretar. U odsustvu takvog sporazuma, taksa za registraciju se plaća tek nakon naknadnog zaključenja takvog sporazuma.

(2) Ukoliko ima više od dve stranke u postupku, registraciona taksa se uvećava za 10 odsto po svakoj dodatnoj stranci, do maksimalnog povećanja od 50 odsto.

(3) Registraciona taksa se ne refundira. Registraciona taksa se ne uračunava u uplatu predujma za troškove.

(4) Ako se postupak po Bečkim pravilima pokrene pre, za vreme ili posle postupka po Bečkim medijacijskim pravilima između istih stranaka i u vezi sa istim predmetom, u naknadno započetom postupku neće se naplaćivati dodatna registraciona taksa.

(5) Generalni sekretar može produžiti rok za plaćanje registracione takse. Ukoliko uplata nije izvršena u predviđenom roku, Generalni sekretar može okončati postupak.

MESTO ODRŽAVANJA SASTANAKA

Član 5

Bez obzira na bilo koji prethodni ili paralelni arbitražni postupak, medijator će, u konsultaciji sa strankama i nakon dužnog razmatranja svih okolnosti, odrediti mesto sastanka/sastanaka medijacije. Ako medijator smatra da je to prikladno, medijator može odrediti drugo mesto za svaki sastanak.

JEZIK POSTUPKA

Član 6

Odmah nakon dostavljanja spisa predmeta (član 9 stav 1), medijator, nakon konsultacija sa strankama i uzimajući u obzir sve okolnosti, određuje jezik(e) postupka.

IMENOVANJE MEDIJATORA

Član 7

- (1) U odsustvu sporazuma stranaka u vezi sa ličnošću medijatora ili načina njegovog imenovanja, Generalni sekretar određuje rok i poziva stranke da zajednički nominuju medijatora i navedu njegovu ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i kontakt detalje.
- (2) Sekretarijat može pomoći strankama u zajedničkoj nominaciji medijatora, posebno tako što će uputiti na jedno ili više lica od kojih stranke mogu zajednički nominovati jednog ili više medijatora. Ako stranke ne nominuju zajednički medijatora, medijatora imenuje Predsedništvo. Pri tome, Predsedništvo izima u obzir preferencije stranaka u vezi sa osobinama medijatora.
- (3) Pre imenovanja medijatora od strane Predsedništva ili potvrde nominovanog medijatora, medijator potpisuje i podnosi Generalnom sekretaru izjavu kojom potvrđuje njegovu (i) nepristrasnost i nezavisnost, (ii) dostupnost, (iii) kvalifikacije, (iv) prihvatanje funkcije, i (v) podvrgavanje Bečkim medijacijskim pravilima. Medijator će u pisanoj formi otkriti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sumnje u njegovu nepristrasnost ili nezavisnost ili koje su u suprotnosti sa sporazumom stranaka. Ova dužnost medijatora traje tokom čitavog postupka. Generalni sekretar će proslediti primerak ovih izjava strankama na komentar.
- (4) Ako nema sumnje u nepristrasnost i nezavisnost medijatora i njegovu sposobnost da propisno obavlja svoje dužnosti, Predsedništvo će imenovati medijatora ili će Generalni sekretar potvrditi nominovanog medijatora. Ako Generalni sekretar smatra da je potrebno, Predsedništvo će odlučiti da li da potvrdi nominovanog medijatora. Pre donošenja odluke Predsedništva, Generalni sekretar može zatražiti komentare od nominovanog medijatora i od stranaka. Svi komentari se dostavljaju strankama i medijatoru. Nakon potvrde, nominovani medijator će se smatrati imenovanim.
- (5) Ukoliko je potvrda nominovanog medijatora odbijena ili ako je neophodna zamena medijatora, stavovi 1 do 4 se primenjuju *mutatis mutandis*.

PREDUJAM TROŠKOVA I TROŠKOVI

Član 8

(1) Generalni sekretar će odrediti preliminarni predujam za očekivanu administrativnu naknadu VIAC-a, depozit za naknadu medijatoru i predviđene izdatke (kao što su putni troškovi i dnevnice medijatora, troškovi dostavljanja, zakupnine, itd.), uključujući porez na dodatu vrednost. Preliminarni predujam troškova plaćaju stranke pre prosleđivanja spisa medijatoru i u roku koji odredi Generalni sekretar.

(2) Ukoliko se stranke drugačije ne dogovore pisanim putem, predujam troškova snose stranke u jednakim delovima, a u slučaju višestranačke medijacije dele se srazmerno. Ako predujam troškova koji treba da plati jedna stranka nije primljen ili nije primljen u celosti u određenom roku, Generalni sekretar će obavestiti drugu stranku/stranke. Druga stranka/stranke je/su slobodne da snose preostali deo predujma za troškove. Ako ovaj deo ne bude uplaćen u predviđenom roku, medijator može prekinuti postupak u celini ili delimično, ili Generalni sekretar može proglasiti postupak okončanim (član 11 stav 1.5).

(3) Ako je neophodan dodatni predujam troškova i shodno tome određen od strane Generalnog sekretara, a posebno za pokrivanje naknade i predviđenih troškova medijatora, primenjuje se stav 2 ovog člana.

(4) Po okončanju postupka, Generalni sekretar obračunava administrativnu naknadu i naknade medijatora i utvrđuje ove naknade zajedno sa troškovima.

(5) Administrativne naknade se obračunavaju na osnovu tarife (Aneks 3) prema vrednosti spora. Prilikom utvrđivanja vrednosti spora, Generalni sekretar može odstupiti od navoda stranaka ako su stranke očigledno potcenile vrednost spora ili mu nisu pripisali nikakvu vrednost. Ako u postupku učestvuje više od dve stranke, iznos administrativnih naknada navedenih u Aneksu 3 uvećava se za 10 odsto za svaku dodatnu stranku, do maksimalnog povećanja od 50 odsto.

(6) Visina naknade medijatoru obračunava se prema stvarno utrošenom vremenu na osnovu satnice ili dnevnog honorara. Visinu naknade utvrđuje Generalni sekretar u trenutku imenovanja ili potvrde nominovanog medijatora nakon konsultacija sa medijatorom i strankama. Generalni sekretar će razmotriti srazmernost naknade i uzeti u obzir složenost spora. Neće biti posebnih dogovora o naknadi između stranaka i medijatora.

(7) Osim ako nije drugačije ugovoreno u pisanoj formi, stranke snose svoje troškove, uključujući i troškove pravnog zastupanja.

(8) Ako je arbitražni postupak po Bečkim pravilima pokrenut pre, tokom ili posle postupka po Bečkim medijacijskim pravilima između istih stranaka i koji se tiče istog predmeta, administrativne naknade iz prethodnog postupka će se odbiti od administrativnih naknada u naknadno započetom postupku.

VOĐENJE POSTUPKA

Član 9

(1) Generalni sekretar dostavlja spise medijatoru ako je

- podnet zahtev u skladu sa članom 3;
- medijator imenovan;
- preliminarni predujam troškova u skladu sa članom 8 stav 1 plaćen u potpunosti.

(2) Medijator bez odlaganja razmatra sa strankama način na koji će se postupak voditi. Medijator pomaže strankama u pronalaženju prihvatljivog i zadovoljavajućeg rešenja za njihov spor. Prilikom sprovođenja postupka medijator upravlja postupkom, vodeći se željama stranaka u meri u kojoj su one saglasne i u skladu sa svrhom postupka.

(3) Postupak se može voditi uživo ili na drugi način. Uzimajući u obzir okolnosti slučaja i nakon konsultacija sa strankama, medijator može odlučiti da koristi neko tehnološko sredstvo koje smatra odgovarajućim za vođenje postupka na daljinu. U svakom slučaju, medijator će nastojati da održi pravičan tretman stranaka.

(4) Stranke su slobodne da izaberu svoj tim za medijaciju. Medijator može ponuditi smernice u ovom pogledu. Svaka stranka lično učestvuje na sastanku sa medijatorom, ili je zastupa propisno imenovano i ovlašćeno lice koje je ovlašćeno za rešavanje spora. Ime, adresa i funkcija tih lica biće saopšteni svim strankama i medijatoru pre medijacije ili bez odlaganja. Ovo saopštenje će takođe ukazati na nameravanu ulogu tog lica u medijaciji.

(5) Stranke tokom celog postupka postupaju u dobroj veri, pošteno i s poštovanjem.

(6) Sastanci sa medijatorom nisu javni. Samo je sledećim licima dozvoljeno da prisustvuju sastancima:

- medijatoru;
- strankama; i
- licima čije je prisustvo blagovremeno najavljeno medijatoru i drugoj stranki pre sastanka kojem će prisustvovati (stav 4 ovog člana) i koja su potpisala pismeni ugovor o poverljivosti u skladu sa članom 12.

(7) Ako medijator smatra da je prikladno, medijator se može sastati sa strankom u odsustvu druge stranke (*caucus*). Medijator će čuvati poverljive informacije koje je dala jedna stranka u odsustvu druge stranke, osim ako se stranka koja daje informacije izričito ne odriče takve poverljivosti prema drugoj stranci i medijator pristane da prosledi takve informacije.

PARALELNI POSTUPCI

Član 10

Stranka može započeti ili nastaviti sudski, arbitražni ili drugi postupak u vezi sa istim sporom, bez obzira da li se postupak vodi prema Bečkim medijacijskim pravilima.

OKONČANJE POSTUPKA

Član 11

(1) Postupak se okončava pismenom potvrdom Generalnog sekretara strankama i po nastupanju najranije od sledećih okolnosti:

1.1 sporazuma stranaka da reše ceo spor;

1.2 pismenog obaveštenja bilo koje stranke medijatoru ili Generalnom sekretaru da ne želi da nastavi postupak;

1.3 pismenog obaveštenja medijatora strankama da se u postupku medijacije, po njegovom mišljenju, neće rešiti spor između njih;

1.4 pismenog obaveštenja medijatora strankama da je postupak okončan;

1.5 pismenog obaveštenja Generalnog sekretara o neuspehu

i. imenovanja medijatora u skladu sa članom 7 stavovi 1 do 4;

ii. blagovremenog izvršenja naloga za uplatu (članovi 4 i 8).

(2) Postupak se može delimično okončati i ako se jedan od razloga za okončanje iz stava 1. odnosi samo na deo spora.

(3) U slučajevima navedenim u stavovima 1 do 1.4. i stavu 2, medijator će odmah obavestiti Generalnog sekretara o okolnostima okončanja.

POVERLJIVOST, PRIHVATLJIVOST DOKAZA I NAKNADNO ZASTUPANJE

Član 12

(1) Lica navedena u članu 9 stav 6 smatraće poverljivim svaku informaciju koju su saznali u vezi sa postupkom i koju ne bi saznali da postupak nije vođen.

(2) Bilo koji pisani dokument koji je dobijen tokom postupka i koji inače ne bi bio dobijen neće se koristiti u kasnijim sudskim, arbitražnim ili drugim postupcima. Bilo koje izjave, stavovi, predlozi i priznanja data tokom postupka, kao i spremnost bilo koje stranke da reši spor prijateljski takođe ostaje poverljiva. U pogledu svega gore navedenog navedenog, medijator ne može biti pozvan da svedoči.

(3) Obaveze iz stavova 1 i 2 neće se primenjivati ako pravo merodavno za ovaj postupak sadrži suprotne obavezujuće odredbe ili ako je otkrivanje potrebno za sprovođenje ili izvršenje sporazuma kojim se taj postupak okončava.

(4) Činjenica da se postupak vodi, da se vodio ili da će se voditi nije poverljiva.

(5) Medijator neće biti advokat ili zastupati stranke u bilo kom drugom svojstvu ili na drugi način savetovati stranke u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku u vezi sa sporom koji čini ili je činio predmet postupka prema Bečkim medijacijskim pravilima.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 13

Isključena je odgovornost medijatora, Generalnog sekretara, Zamenika generalnog sekretara, Predsedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo kakvu radnju ili propust u vezi sa postupkom prema Bečkim medijacijskim pravilima, osim ako takva radnja ili propust nije učinjen namerno ili grubom nepažnjom.

PRELAZNE ODREDBE

Član 14

Ova verzija Bečkih medijacijskih pravila, koja stupa na snagu 1. jula 2021. godine, primenjuje se na sve postupke koji su pokrenuti posle 30. juna 2021. godine.

Deo 3

Aneksi

ARBITRAŽNIH I MEDIJACIJSKIH PRAVILA

ANEKS 1

MODEL KLAUZULA

Arbitražna klauzula

Ako stranke žele da podnesu njihov spor na rešavanje arbitraži u skladu sa Bečkim pravilima, one mogu da zaključe arbitražnu klauzulu u sledećoj formi:

Svi sporovi ili zahtevi nastali na osnovu ili u vezi sa ovim ugovorom, uključujući i sporove koji se odnose na njegovu punovažnost, povredu, raskid ili poništaj, biće konačno rešeni primenom Arbitražnih pravila (Bečka pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije, od strane jednog ili tri arbitra imenovanih prema navedenim Pravilima.

Stranke mogu želeći da odrede i sledeće u arbitražnoj klauzuli:

- (1) broj arbitara (jedan ili tri) (član 17 Bečkih pravila);
- (2) jezik(e) arbitražnog postupka (član 26 Bečkih pravila);
- (3) merodavno materijalno pravo za ugovorni odnos, merodavno materijalno pravo za arbitražni sporazum (član 27 Bečkih pravila), i merodavna pravila za postupak (član 28 Bečkih pravila);
- (4) primenu odredaba o ubzanom postupku (član 45 Bečkih pravila);
- (5) domašaj dužnosti čuvanja poverljivosti od strane arbitara (član 16 stav 2 Bečkih pravila) i njeno proširenje u odnosu na stranke, zastupnike i veštake.
- (6) Ukoliko stranke žele da se vodi **Arb-Med-Arb** postupak, treba uključiti sledeći dodatak modelu arbitražne klauzule:

Nadalje, stranke se slažu da zajednički razmotre, nakon valjanog pokretanja arbitraže, vođenje postupka u skladu sa Medijacijskim pravilima Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije (Bečka medijacijska pravila). Poravnanja postignuta u takvom postupku proslediće se arbitražnom tribunalu imenovanom u arbitraži. Arbitražni tribunal može doneti odluku na osnovu poravnanja koja odražava sadržaj poravnanja (član 37 stav 1 Bečkih pravila).

Medijacijska klauzula

Kada stranke žele da podnesu njihov spor na medijaciju ili drugi alternativni metod rešavanja spora u skladu sa Bečkim medijacijskim pravilima, one mogu da zaključe medijacijsku klauzulu u sledećoj formi:

Model klauzula 1: Opciona medijacija

U vezi sa svim sporovima ili zahtevima koji proizilaze iz ili su u vezi sa ovim ugovorom, uključujući i sporove koji se odnose na punovažnost, povredu, raskid ili poništaj ugovora, stranke se slažu da zajednički razmotre postupak u skladu sa Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije.

Model klauzula 2: Obaveza upućivanja sporova na medijaciju praćenu arbitražom

Svi sporovi ili zahtevi koji proizilaze iz ili su u vezi sa ovim ugovorom, uključujući sporove koji se odnose na punovažnost, povredu, raskid ili poništaj ugovora, prvo će biti podvrgnuti postupku u skladu sa Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije.

U slučaju da u roku od [60]¹ dana od pokretanja postupka na osnovu Bečkih medijacijskih pravila spor ili zahtev nisu rešeni, oni će biti konačno rešeni primenom Arbitražnih pravila (Bečka pravila) VIAC-a od strane jednog ili tri arbitra imenovanih u skladu sa navedenim Pravilima.

¹ ili u drugačijem roku koji su dogovorile stranke u pisanoj formi

² videti opcione dopunske sporazume za arbitražne klauzule

Model klauzula 3: Obaveza upućivanja tekućeg spora na medijaciju

Stranke su saglasne da se sadašnji spor uputi na postupak u skladu sa Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije. Postupak će biti pokrenut upućivanjem zajedničkog zahteva. Registracionu taksu snose stranke u jednakim delovima.

Stranke mogu da odrede sledeće u medijacijskoj klauzuli:

- (1) broj medijatora ili drugih neutralnih trećih strana (npr. jedan ili dva)
- (2) jezik(e) postupka (član 6 Bečkih medijacijskih pravila)

- (3) merodavno materijalno pravo na ugovorni odnos, merodavno materijalno pravo za medijacijski sporazum, i merodavna pravila za postupak (član 1 stav 3 Bečkih medijacijskih pravila)
- (4) dopuštenost paralelnog postupka (član 10 Bečkih medijacijskih pravila)
- (5) prekid zastarelosti ili odricanje od isticanja prigovora zastarelosti na određeno vreme.

Model klauzula VIAC-a kao organa imenovanja

Preporučljivo je da stranke koje žele da izaberu VIAC kao organ imenovanja u skladu sa Aneksom 4 uvrste sledeće u njihovu arbitražnu / medijacijsku klauzulu:

Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) Savezne privredne komore Austrije postupa kao organ imenovanja u skladu sa Aneksom 4 Bečkih pravila o arbitraži i medijaciji.

Model klauzula za VIAC kao organ administriranja

Preporučljivo je da stranke koje žele da izaberu VIAC kao organ administriranja u skladu sa Aneksom 6 Bečkih pravila uvrste sledeće u njihovu arbitražnu / medijacijsku klauzulu:

Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) Savezne privredne komore Austrije postupa kao organ administriranja u skladu sa Aneksom 5 Bečkih pravila o arbitraži i medijaciji.

Model arbitražna klauzula za sporove koji se odnose na nasleđivanje

Kada zaveštalac želi da podnese spor koji se odnosi na nasleđivanje na arbitražu u skladu sa Aneksom 6 Bečkih pravila, zaveštalac može da unese u raspolaganje imovinom nakon smrti / sporazum o nasleđivanju / zaveštanje arbitražnu klauzulu u sledećem obliku:

Svi sporovi ili zahtevi koji proizilaze iz ili u vezi sa ovim [nasleđivanjem / raspolaganjem imovinom nakon smrti / sporazumom o nasledstvu / zaveštanjem] [ime, prezime, datum rođenja, državljanstvo, adresa zaveštaoca], uključujući sporove koji se odnose na nasleđivanje, postojanje zaostavštine, sadržaj i punovažnost [raspolaganja imovinom nakon smrti/sporazuma o nasleđivanju/zaveštanje], biće konačno rešeni prema Aneksu 6 Arbitražnih pravila (Bečka pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne privredne komore Austrije, od strane jednog ili tri arbitra imenovanih u skladu sa navedenim Pravilima.

Zaveštalcu može želeći da odredi sledeće u arbitražnoj klauzuli:

- (1) broj arbitara (jedan ili tri) (član 17 izmenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);
- (2) mesto arbitraže (član 25 izmenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);
- (3) jezik(e) arbitražnog postupka (član 26 izmenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);
- (4) merodavno pravo za spor koji se odnosi na nasleđivanje i merodavno pravo za arbitražni sporazum (u skladu sa članom 27 stav 1 izmenjen Aneksom 6 Bečkih pravila, merodavno pravo je pravo merodavno na osnovu pravila o sukobu zakona mesta uobičajenog boravišta ostavioca u vreme smrti, ili pravo koje može biti izabrano na osnovu njih);
- (5) obim poverljivosti arbitara (član 16 stav 2 Bečkih pravila) i njegovo proširenje u odnosu na stranke, zastupnike i veštake.

ANEKS 2

INTERNA PRAVILA PREDSEDNIŠTVA¹

- (1) Sednice Predsedništva saziva Predsednik i njima predsedava on ili Potpredsednik.
- (2) Predsedništvo ima kvorum za odlučivanje ako prisustvuje više od jedne trećine njegovih članova. Prisustvo se može ostvariti i učešćem putem telefona ili video konferencije, kao i putem interneta.
- (3) Predsedništvo odlučuje prostom većinom prisutnih članova koji imaju pravo glasa. Ako je broj glasova izjednačen, predsedavajući član ima odlučujući glas.
- (4) Ako su Potpredsednici sprečeni da obavljaju svoje dužnosti, dužnosti Predsednika preuzima najstariji član na osnovu trajanja službe kao člana Predsedništva. Inače, dužnosti izvršava Potpredsednik sa najdužim stažom kao član Predsedništva.
- (5) Članovima Predsedništva koji jesu ili su bili uključeni u bilo kom svojstvu u arbitražnom postupku koji administrira VIAC neće biti dozvoljeno da prisustvuju niti da učestvuju na bilo koji način u raspravama ili odlukama koje se odnose na taj postupak. Ovo neće ugroziti postojanje kvoruma Predsedništva.
- (6) Dozvoljeno je odlučivanje putem prepiske. U tom slučaju, Predsednik podnosi pisani predlog članovima i određuje rok za glasanje u pisanoj formi. Članovi 2 i 3 ovog Aneksa primenjuju se po analogiji. Svaki član ima pravo da zatraži sastanak u vezi sa pisanim predlogom.
- (7) Predsedništvo nije dužno da navodi razloge na kojima zasniva svoje odluke.

¹ Status od 1 jula 2021. godine

ANEKS 3

TARIFA1

Registraciona taksa²

Vrednost spora u evrima		Iznos u evrima
od	do	
	25000	500
25,001	75,000	1,000
preko 75,000		1,500

Administrativna naknada³

Vrednost spora u evrima		Iznos u evrima
od	do	
	25,000	500
25,001	75,000	1.000
75,001	100,000	1.500
100,001	200,000	3,250 + 1.875 % od vred. preko 100,000
200,001	500,000	5,125 + 1.250 % od vred. preko 200,000
500,001	1,000,000	9,125 + 0.875 % od vred. preko 500,000
1,000,001	2,000,000	13,500 + 0.5 od vred. preko 1,000,000

2,000,001	15,000,000	18,500 + 0.150 % od vred. preko 2,000,000
15,000,001	40,000,000	38,000 + 0.058 % od vred. preko 15,000,000
preko 40,000,000		52,500 + 0.045 % od vred. preko 40,000,000 ukupno maks. 75,000 (52,500 + 22,500)

Naknade za arbitra pojedinca⁴

Vrednost spora u evrima		Iznos u evrima
od	do	
	100,000	6%, minimalna naknada 3,000
100,001	200,000	6,000 + 3% od vred. poreko 100,000
200,001	500,000	9,000 + 3,10 % od vred. preko 200,000
500,001	1,000,000	18,300 + 2.30 % od vred. preko 500,000
1,000,001	2,000,000	29,800 + 1.10 % od vred. preko 1,000,000
2,000,001	5,000,000	40,800 + 0,66 % od vred. preko 2,000,000
5,000,001	10,000,000	60,600 + 0,45 % od vred. preko 5,000,000
10,000,001	20,000,000	83,100 + 0,21 % od vred. spora preko 10,000,000
20,000,001	100,000,000	104,100 + 0,088 % od vred. spora preko 20,000,000
100,000,001	500,000,000	174,500 + 0,031 % od vred. spora preko 100,000,000

preko 500,000,000	298,500 + 0,01 % od vred. spora preko 500,000,000
-------------------	--

¹ Videti kalkulator troškova na VIAC internet stranici.

² Videti član 10 Bečkih pravila; član 4 Bečkih medijacijskih pravila

³ Videti član 44 stav 2 i 4 Bečkih pravila; član 8 stav 5 Bečkih medijacijskih pravila

⁴ Videti posebno član 44 stav 2,4, 8 and 11 Bečkih pravila

ANEKS 4

VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA

VIAC može biti određen da postupa kao organ imenovanja u *ad hoc* postupku.

VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA

Član 1

(1) VIAC može biti određen kao organ imenovanja u skladu sa ovim Aneksom 4 putem ugovora, zakona, konvencije, sporazuma stranaka u sporu ili od strane Generalnog sekretara Stalnog arbitražnog suda u Hagu.

(2) VIAC može da pruži sledeće usluge kao organ imenovanja:

- 2.1 imenovanje arbitara ili ostalih trećih neutralnih strana;
- 2.2 imenovanje zamene arbitrima ili ostalih trećih neutralnih strana;
- 2.3 imenovanje veštaka;
- 2.4 odluka o izuzeću arbitara;

2.5 pomoć u određivanju naknada i troškova arbitara i ostalih trećih neutralnih strana, kao i pregled takvih naknada i troškova;

2.6 savetovanje koje se odnosi na predujam troškova.

(3) Osim ukoliko se stranke nisu sporazumele drugačije, kada bude zatraženo da imenuje arbitra, VIAC će pratiti postupak uspostavljen članovima 16-18 Bečkih pravila, a kada bude zatraženo da imenuje neku drugu neutralnu treću stranu, postupak uspostavljen članom 7 Bečkih medijacijskih pravila.

(4) Kada je zatraženo da odluči o izuzeću arbitra, VIAC će pratiti postupak izuzeća upostavljen članom 20 (pa nadalje) Bečkih pravila, osim ukoliko se stranke nisu drugačije sporazumele.

ZAHTEV

Član 2

(1) Zahtev se podnosi VIAC-u u skladu sa članom 12 Bečkih pravila i mora biti:

1.1. u pisanoj formi na jednom od jezika kojim se vrši korespondencija pred VIAC-om (engleski ili nemački);

1.2. datiran;

1.3. potpisan od strane stranke/stranaka koje podnose zahtev i njenih punomoćnika. Ukoliko je zahtev potpisao zastupnik, mora da sadrži dokaz o ovlašćenju, na primer punomoćje ili pismo o angažovanju.

(2) Zahtev sadrži sledeće informacije:

2.1 opis zahtevane vrste usluge imenovanja opisane u članu 1 stav 2;

2.2 opis prirode spora;

2.3 kopiju tužbe ili drugog inicijalnog pismenog podneska, odgovora na tužbu ili bilo kog odgovora druge stranke/stranaka, kao i sve druge relevantne podneske ili prepisku stranaka;

2.4 klauzulu o rešavanju sporova i odredbu kojom se određuje VIAC kao organ imenovanja;

2.5 puna imena, adrese, uključujući adrese elektronske pošte i druge kontakt podatke stranaka i njihovih zastupnika, kao i podatke o državljanstvu stranaka;

2.6 ime i državljanstvo bilo kojeg(kojih) arbitra(arbitara)/neutralnog trećeg lica/eksperta koji je već imenovan, ako je to slučaj, informacije o načinu imenovanja i svaku izjavu koju su oni dali;

2.7 jezik(e) postupka.

TROŠKOVI

Član 3

(1) Ukoliko je od VIAC-a zahtevano da postupa kao organ imenovanja u skladu sa ovim Aneksom, stranka/stranke koje to zahtevaju plaćaju nepovratnu taksu u vrednosti od 3,000 EUR za svaku zahtevanu uslugu. Zahtev će biti obrađen tek nakon pune uplate ove takse.

(2) U izuzetnim okolnostima, VIAC može odstupiti od iznosa iz stava 1 ovog člana.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 4

Isključena je odgovornost arbitra, druge neutralne treće strane, Generalnog sekretara, Zamenika generalnog sekretara, Predsedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo kakvu radnju ili propust u vezi sa postupkom, osim ako takva radnja ili propust nije učinjena namerno ili grubom nepažnjom.

ANEKS 5

VIAC KAO ADMINISTRATIVNI ORGAN

VIAC može biti određen da postupa kao administrativni organ u *ad hoc* postupku.

VIAC KAO ORGAN ADMINISTRIRANJA

Član 1

(1) U arbitražama u skladu sa Arbitražnim pravilima UNCITRAL-a ili drugim *ad hoc* arbitražama ili drugim *ad hoc* postupcima alternativnog rešavanja sporova, VIAC postupa kao organ administriranja u skladu sa Aneksom 5 ukoliko se stranke sporazumeju da postupak administrira VIAC.

(2) VIAC može da pruži sledeće usluge administriranja:

2.1 Usluge podrške, uključujući

i. vođenje spisa;

ii. olakšavanje komunikacije, sa mogućnošću da se stranke odluče za pristup VIAC Platformi („VIAC Portal“);

iii. aranžmani za sastanke i usmene rasprave:

- pomaganje u određivanju datuma, vremena i mesta održavanja sastanaka i usmenih rasprava;

- uređenje sala za sastanke/saslušanja u prostorijama Savezne privredne komore Austrije, uključujući tehničku opremu i logističku podršku;

- organizovanje internih ručkova i catering usluga;

- pomoć u daljoj logističkoj organizaciji, npr. identifikovanje i angažovanje sudskih izveštača ili tumača;

- pomoć u dobijanju ulaznih viza kada su potrebne;

iv. usluge u vezi sa arhiviranjem spisa, uključujući arbitražne odluke.

2.2. Administriranje troškova, uključujući držanje depozita od stranaka kao predujma za troškove postupka i rukovanje isplatama arbitrima i pružiocima usluga.

2.3 Usluge organa imenovanja kako je opisano u članu 1 Aneksa 4.

ZAHTEV

Član 2

(1) Zahtev se podnosi VIAC-u u skladu sa članom 12 Bečkih pravila i mora biti:

- 1.1. u pisanoj formi na jednom od jezika kojim se vrši korespondencija pred VIAC-om (engleski ili nemački);
- 1.2. datiran;
- 1.3. Potpisan od strane stranke ili ovlašćenog zastupnika. Ako prijavu potpisuje ovlašćeni zastupnik, mora priložiti dokaz o ovlašćenju, kao što je punomoćje ili pismo o angažovanju.

(2) Generalni sekretar može tražiti dodatne informacije u zavisnosti od zahtevane usluge.

TROŠKOVI

Član 3

(1) Ako se od VIAC-a zahteva da deluje kao organ administriranja u skladu sa članom 1 ovog Aneksa 5, stranka/stranke koje su podnele zahtev plaćaju taksu za registraciju u neto iznosu navedenom u Aneksu 3. Taksa za registraciju je nepovratna i ne uračunava se u uplatu predujma za troškove. Zahtev će biti obrađen tek nakon pune uplate registracione takse.

(2) U zavisnosti od traženih usluga administriranja, primenjuju se sledeće administrativne naknade:

2.1 Za pune usluge administriranja, VIAC naplaćuje svoje standardne administrativne naknade prema Aneksu 3 u zavisnosti od vrednosti spora. Vrednost spora se izračunava na osnovu odredbi o troškovima Bečkih pravila ili Bečkih medijacijskih pravila, u zavisnosti od prirode spora.

2.2 Administrativne naknade se shodno umanjuju ako su odabrane samo neke usluge administriranja.

2.2 U načelu, usluge VIAC-a kao organa administriranja podeljene su u tri kategorije. Za svaku kategoriju će se naplaćivati trećina standardnih administrativnih naknada prema Aneksu 3, u zavisnosti od vrednosti spora:

- i. usluge podrške kao što je opisano u članu 1 stav 2.1 ovog Aneksa 5;
- ii. usluge administratora za troškove kako je opisano u članu 1 stav 2.2 ovog Aneksa 5;
- iii. usluge kao organa imenovanja kako je opisano u članu 1. stav 2. Aneksa 4.

2.4 U svakom slučaju, minimalne administrativne naknade su 3.000 EUR.

(3) Predujam troškova za administrativne naknade mora biti uplaćen u celosti pre nego što VIAC počne da pruža odgovarajuće usluge.

(4) Svi predujmi za troškove u arbitraži podležu odredbi o predujmu za troškove prema VIAC Arbitražnim pravilima (član 42), ili kada se administrativne usluge zahtevaju u drugim postupcima alternativnog rešavanja sporova, prema relevantnoj odredbi VIAC Medijacijskih pravila (član 8). VIAC može koristiti sve predujme za troškove u bilo kojoj fazi tokom ili nakon postupka radi pokrivanja troškova nastalih u tom postupku. Sredstva se isplaćuju po nalogu arbitražnog tribunala ili, u slučaju drugih *ad hoc* postupaka alternativnog rešavanja sporova, druge neutralne treće strane.

(5) U izuzetnim okolnostima, VIAC može odstupiti od iznosa iz stava 2 ovog člana.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Član 4

Isključena je odgovornost arbitra, druge neutralne treće strane, sekretara arbitražnog tribunala, Generalnog sekretara, Zamenika generalnog sekretara, Predsedništva i njegovih članova, kao i Savezne privredne komore Austrije i njenih zaposlenih za bilo kakvu radnju ili propust u vezi sa postupkom, osim ako takva radnja ili propust nije učinjena namerno ili grubom nepažnjom.

ANEKS 6

DOPUNSKA PRAVILA ZA SPOROVE KOJI SE ODNOSE NA NASLEĐIVANJE

Dopunska pravila za sporove u vezi sa nasleđivanjem navedena u Aneksu 6 primenjivaće se ako su se strane saglasile sa njihovom primenom, ili ako je primenu predvideo zaveštalac u raspolaganju imovinom nakon smrti, uključujući sporazum o nasleđivanju, ili u bilo kom drugom pravnom aktu koji nije zasnovan na sporazumu stranaka.

VIAC I MERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA

Član 1

Stav 1 člana 1 Bečkih pravila je **dopunjen** sledećim **dodatkom**:

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) je Stalna međunarodna arbitražna institucija Savezne privredne komore Austrije¹. VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže kao i postupke u skladu sa drugim alternativnim metodama rešavanja sporova, ukoliko su se stranke sporazumele o primeni VIAC Arbitražnih pravila (Bečka pravila“), VIAC Medijacijskih pravila („Bečka medijacijska pravila“), Pravila VIAC-a o investicionoj arbitraži („Bečka pravila o investicionoj arbitraži“), Pravila VIAC-a o investicionoj medijaciji („Bečka pravila o investicionoj medijaciji“); ili je na drugačiji način dogovoreno ili predviđeno da VIAC treba da služi kao administrirajuća institucija. **Ovo uključuje slučajeve gde je administracija od strane VIAC-a bila predviđena od strane zaveštaoca u raspolaganju imovinom za slučaj smrti, uključujući sporazum o nasleđivanju, ili u bilo kom drugom pravnom aktu koji nije zasnovan na sporazumu stranaka.**

¹ U skladu sa članom 139 stav 2 Saveznog statuta o privrednim komorama iz 1998. godine (“Wirtschaftskammergesetz 1998”), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 sa izmenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

Stav 2 člana 1 Bečkih pravila je **zamenjen** sledećim **dodatkom**:

(2) Ukoliko nije drugačije dogovoreno ili predviđeno raspolaganjem imovinom nakon smrti, Bečka pravila će se primenjivati na sporove koji se odnose na nasleđivanje u verziji koja je na snazi u vreme pokretanja arbitraže (član 7. stav 1.).

SPAJANJE POSTUPKA

Član 15

Stav 1 člana 15 Bečkih pravila **zamenjuje** se sledećim **stavom 1** i **dopunjuje** sledećim **stavom 3**:

(1) Na zahtev stranke, dva ili više arbitražnih postupaka u sporovima koji se odnose na nasleđivanje mogu se spojiti ako:

1.1 postoji saglasnost stranaka za spajanje postupka; ili

1.2 isti arbitar/arbitri je(su) izabrani ili imenovani; ili

1.3 zahtevi su pravno ili činjenično povezani, a stranke u arbitražnom postupku su barem delimično identične;

i mesto arbitraže je isto.

(2) Nepromenjeno.

(3) (novo) Ako stranka zatraži spajanje postupka pre izbora ili imenovanja arbitra i ako takvo spajanje postupka odobri Predsedništvo, konstituisanje arbitražnog suda će se regulisati članom 18. Ako je arbitar već izabran ili imenovan, arbitražni postupak se pripaja postupku koji je prvi započet, osim ako se stranke ne dogovore drugačije. U ovom slučaju, Predsedništvo može opozvati već izvršena imenovanja i imenovati nove članove arbitražnog veća ili sve arbitre u skladu sa članom 18.

ARBITRAŽNI TRIBUNAL – OPŠTE ODREDBE

Član 16

Stav 1 člana 16 Bečkih pravila **dopunjen** je sledećim **dodacima**:

(1) Stranke **ili zaveštalac** mogu slobodno odrediti lica koja žele da izaberu za arbitre. Svako lice sa punom poslovnom sposobnošću može delovati kao arbitar, pod uslovom da se stranke nisu dogovorile **ili zaveštalac nije predvideo u raspolaganju imovinom za slučaj smrti** bilo koje posebne dodatne uslove u pogledu kvalifikacija arbitra. Arbitri imaju ugovorni odnos sa strankama i pružaće svoje usluge strankama.

KONSTITUISANJE ARBITRAŽNOG TRIBUNALA

Član 17

Stavovi 1 i 2 člana 17 Bečkih pravila **dopunjeni** su sledećim **dodacima**:

(1) Stranke se mogu sporazumeti, **ili zaveštalac može u raspolaganju imovinom za slučaj smrti predvideti** da li će arbitražni postupak voditi arbitar pojedinac ili veće od tri arbitra. Stranke se takođe mogu sporazumeti, **ili zaveštalac može predvideti u raspolaganju imovinom za slučaj smrti**, način imenovanja arbitara. U slučaju nepostojanja sporazuma **ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti**, primenjuju se stavovi 2 do 6 ovog člana.

(2) U nedostatku saglasnosti **ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti** o broju arbitara, Predsedništvo određuje da li će o sporu odlučivati arbitar pojedinac ili veće od tri arbitra. Pri tome, Predsedništvo uzima u obzir složenost predmeta, vrednost spora i interes stranaka za brzu i troškovno isplativu odluku.

MESTO ARBITRAŽE

Član 25

Stav 1 člana 25 Bečkih pravila **dopunjen** je sledećim **dodacima**:

(1) Stranke su slobodne da se sporazumeju o mestu arbitraže, **ili je zaveštalac slobodan da predvidi**, mesto arbitraže. U slučaju odsustva sporazuma **ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti**, mesto arbitraže je Beč.

JEZIK POSTUPKA

Član 26

Član 26 Bečkih pravilnika **dopunjen** je sledećim **dodacima**:

U slučaju odsustva sporazuma **ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti** o jeziku/jezicima arbitraže, odmah nakon dostavljanja spisa, arbitražni tribunal će odrediti jezik(e) uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući jezik ugovora **ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti**.

MERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR

Član 27

Stavovi 1 i 2 člana 27 Bečkih pravila **zamenjuju se stavom 1**.

(1) Za sporove u vezi sa nasleđivanjem merodavno je pravo koje se primenjuje prema kolizionim normama u mestu uobičajenog boravišta zaveštaoca u trenutku smrti ili pravo koje se može izabrati na osnovu njih.

(2) Briše se.